

ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ბანი კრედიტი

2019 წლის 31 დეკემბერი

(დოკუმენტი წარმოადგენს ინგლისური ორიგინალის თარგმანს)

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშება	7
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	8
კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	9
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	10
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები	11

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

მპს გრანტ თორნტონ

ქეთევან წამებულის გამზირი 54
0144, თბილისი, საქართველო
ტ. + 995 322 604 406

Grant Thornton LLC

54 Ketevan Tsamebuli Avenue
0144 Tbilisi, Georgia
T + 995 322 604 406

(დოკუმენტი წარმოადგენს ინგლისური ორიგინალის თარგმანს)

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება “მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ბანი კრედიტის” მფლობელებს:

უარყოფითი მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ მპს “მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ბანი კრედიტის” (“კომპანია”) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგება-ზარალისა და სხვა გაერთიანებული შემოსავლების ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებების და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის, აგრეთვე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვას და სხვა განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, “უარყოფითი მოსაზრების საფუძვლების” აბზაცში განხილული საკითხის მნიშვნელოვნების გამო, კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება სამართლიანად ვერ ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღით და არ შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს.

უარყოფითი მოსაზრების საფუძველი

როგორც აღნიშნულია ფინანსური ანგარიშგების 2.5 შენიშვნაში, კომპანიას არ აქვს დანერგილი ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“, გამომდინარე იქიდან რომ, კომპანიის სააღრიცხვო სისტემა არ არის ჯერ შემუშავებული იმგვარად, რომ უზრუნველყოს სრული ინფორმაციის მოწოდება ამ სტანდარტის მოთხოვნების შესაბამისად. ფასს 9 “ფინანსური ინსტრუმენტები” ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისათვის. კომპანიის მენეჯმენტი გეგმავს რომ სრულად დანერგოს ფასს 9 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის. ფასს 9-ის ათვისება და გამოყენება თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მრავალი ფინანსური ინსტრუმენტის პირველად აღიარებაზე, შემდგომ ხელახალ გაზომვასა და ინფორმაციის გამჟღავნებაზე მოახდენდა არსებით გავლენას. ფასს 9-ის ათვისებლობის გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ არის განსაზღვრული.

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ჩვენი პასუხისმგებლობა, აღნიშნული სტანდარტების მიხედვით, აღწერილია ამ დასკვნის აბზაცში სათაურით “აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე”. ჩვენ კომპანიისაგან დამოუკიდებელი ვართ, როგორც ამას მოითხოვს პროფესიონალ ბუღალტერთათვის საერთაშორისო ეთიკის სტანდარტების საბჭოს მიერ შემუშავებული ეთიკის კოდექსი, ჩვენი დამოუკიდებლობა ასევე შესაბამისობაშია საქართველოში არსებულ მოთხოვნებთან და ჩვენ

სრულად ვასრულებთ სხვა მოთხოვნებს, რომელიც განსაზღვრულია ეთიკის ნორმებით. დარწმუნებული ვართ, რომ აუდიტის პროცესში მოპოვებული მტკიცებულებები საკმარის და შესაფერის საფუძველს გვაძლევს უარყოფითი აუდიტორული მოსაზრებისათვის.

მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობა ფუნქციონირებადი საწარმოს პინციპთან დაკავშირებით

ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნა 13-სა და 14.2-ზე. 2019 წელს კომპანიამ მიიღო 863,847 (2018-ში 599,271) ლარის ზარალი. კომპანიის შემოსავლები არ არის საკმარისი კომპანიის ოპერაციების დასაფინანსებლად. კომპანიის მთლიანი ვალდებულებები აჭარბებს მის მთლიან აქტივებს 1,660,784 (2018: 796,937) ლარით, ამასთან საანგარიშო თარიღისთვის დაგროვილი ზარალი შეადგენს 4,176,876 ლარს (2018: 3,313,029 ლარი). ყველა ამ და სხვა 14.2 შენიშვნაში აღწერილმა ფაქტორებმა, შესაძლოა ექვი გააჩინოს კომპანიის შესაძლებლობის შესახებ - გააგრძელოს თავისი საქმიანობა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპით. როგორც შემდგომში 14.2 შენიშვნაშია აღწერილი, მენეჯმენტი იღებს გარკვეულ ზომებს ამ გარემოებების ეფექტის შესამცირებლად. თუმცა, თუკი მენეჯმენტის შეფასებები მნიშვნელოვნად განსხვავებული იქნება რეალური შედეგებისგან, შესაძლოა კომპანიამ ვეღარ შეძლოს საქმიანობის გაგრძელება ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპით. ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული ამ გარემოებებიდან გამომდინარე.

მოსაზრება სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია მმართველობის ანგარიშგების წარდგენაზე. 2019 საანგარიშგებო პერიოდის მმართველობის ანგარიშგება დათარიღებული 2020 წლის 27 ნოემბრით, წარმოადგენილია მხოლოდ ქართულ ენაზე. მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს ინფორმაციას კომპანიის საქმიანობის, რისკის ანალიზის, სამომავლო გეგმების და სხვა “ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და უდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის შესაბამისად მოთხოვნილი საკითხების შესახებ.

აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენი პასუხისმგებლობა ზემოთ ხსენებული მმართველობის ანგარიშგების წაკითხვა და ამის შემდგომ გამოვხატავთ აზრს, არის თუ არა მასში გამჟღავნებული სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის დროს მიღებული ინფორმაციასთან, ან თუ ადგილი ექნება არსებით უზუსტობებს, წარმოვადგინოთ შესაბამისი ანგარიში.

დამატებით, ჩვენი ვალდებულებაა გამოვთქვათ მოსაზრება მომზადებულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგება “ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და უდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის შესაბამისად და მოიცავს თუ არა ის ყველა მოთხოვნილ ინფორმაციას.

თუ ჩატარებული პროცედურების საფუძველზე დავასკვნით, რომ მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს არსებით უზუსტობებს, ჩვენ ვალდებულები ვართ განვაცხადოთ ამ ფაქტზე და უზუსტობის არსზე. აღნიშნულთან დაკავშირებით ჩვენ არაფერი გვაქვს განსაცხადებელი.

ჩატარებული აუდიტორული პროცედურების საფუძველზე, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ჩვენი მოსაზრებაა:

- ინფორმაცია, რომელიც მოცემულია მმართველობის ანგარიშგებაში, იმ წლისთვის, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისია ფინანსურ ანგარიშგებასთან და
- მმართველობის ანგარიშგება მომზადებულია “ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის შესაბამისად და მოიცავს კანონით მოთხოვნილ ყველა ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მმართველობითი უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად (ფასს) პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა აგრეთვე მოიცავს შიდა კონტროლის ისეთი სისტემის შემუშავებასა და დანერგვას, რომელიც უზრუნველყოფს თაღლითობით თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობებისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში ხელმძღვანელობა ვალდებულია შეაფასოს კომპანიის შესაძლებლობა გააგრძელოს საქმიანობა უწყვეტად და, საჭიროების შემთხვევაში, წარადგინოს ახსნა-განმარტებითი ინფორმაცია საწარმოს უწყვეტობასთან დაკავშირებით. ხელმძღვანელობა აგრეთვე ვალდებულია მოამზადოს ფინანსური ანგარიშგება საწარმოს უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხელმძღვანელობა აპირებს კომპანიის ლიკვიდაციას ან საქმიანობის შეჩერებას, ან თუ კომპანიას არ აქვს სხვა რეალისტური არჩევანი.

მმართველობითი უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან მეთვალყურეობა გაუწიონ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება მასზე, შეიცავს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და წარვადგინოთ ანგარიში, რომელიც მოიცავს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნას (მოსაზრებას) აღნიშნულზე. დასაბუთებული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ ის არ არის გარანტია იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი აუცილებლად გამოავლენს არსებით უზუსტობებს მათი არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობა შეიძლება წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად. უზუსტობები მიიჩნევა არსებითად, თუკი, გონივრულობის ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ მათ, ცალ-ცალკე ან ერთობლიობაში, შეუძლიათ გავლენა მოახდინონ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, როგორც აუდიტის პროცესის შემადგენელი ნაწილი, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ შეფასებას და ვიცავთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვსაზღვრავთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობების არსებობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამგვარი რისკების საპასუხოდ და მოვიპოვებთ ჩვენი აუდიტორული მოსაზრების ჩამოსაყალიბებლად საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი შეცდომების შეუმჩნეველობის რისკი შეცდომით გამოწვეული უზუსტობების შეუმჩნეველობის რისკზე მაღალია, რადგან თაღლითობა მოიცავს ისეთ ქმედებებს, როგორიცაა შეთქმულება, გაყალბება, განზრახ რაიმე ინფორმაციის გამოტოვება და არასრული სახით წარდგენა, ან შიდა კონტროლის არსწორი წარმართვა.
- ვერკვევით კომპანიის შიდა კონტროლის სისტემის იმ ნაწილში, რომელიც მნიშვნელოვანია ჩვენი აუდიტის მიზნებისათვის, რათა დავგეგმოთ არსებული სიტუაციისათვის შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები, მაგრამ არა იმ მიზნით, რომ გამოვხატოთ ჩვენი მოსაზრება კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობის შესახებ.

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული სააღრიცხვო შეფასებების და ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებების შესაბამისობას.
- განვიხილავთ რამდენად შესაფერისი იყო ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური ანგარიშგების მომზადება საწარმოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვებაზე დაყრდნობით და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, ვაფასებთ, ხომ არ არის მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობა დაკავშირებული იმ მოვლენებთან და პირობებთან, რომლებსაც შეუძლიათ მნიშვნელოვანი ეჭვი გააჩინონ მომავალში კომპანიის მიერ საქმიანობის უწყვეტად გაგრძელების შესაძლებლობასთან დაკავშირებით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობა არსებობს, მაშინ ჩვენგან მოითხოვება აუდიტორულ დასკვნაში მივუთითოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი ახსნა-განმარტებითი შენიშვნა, სადაც განხილულია აღნიშნული მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობა, ხოლო თუკი ფინანსურ ანგარიშგებაში აღნიშნული განუსაზღვრელობის არსებობა არ არის ადეკვატურად აღწერილი, მაშინ მოგვეთხოვება აუდიტორული დასკვნის მოდიფიცირება. ჩვენი მოსაზრებები დაფუძნებულია ჩვენ მიერ აუდიტორული დასკვნის ხელმოწერის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე. თუმცა მომავალში შესაძლოა მოხდეს ისეთი მოვლენები, რომლებსაც გავლენა ექნებათ კომპანიის ფუნქციონირების გაგრძელების შესაძლებლობაზე.
- განვიხილავთ ფინანსური ანგარიშის მთლიან სტრუქტურას, რომელიც მოიცავს წარდგენებს, თუ რამდენად სამართლიანად არის ასახული მასში ტრანზაქციები და მოვლენები.

მმართველობით უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის პროცესში გვქონდა კომუნიკაცია აუდიტის მასშტაბის, აუდიტის გეგმის და აუდიტის სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე, მათ შორის შიდა კონტროლის სისტემაში აუდიტის პროცესში გამოვლენილ მნიშვნელოვან სისუსტეებზე.

მმართველობითი უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს აგრეთვე ვაცნობებთ, რომ ჩვენ ვიცავდით პროფესიული ეთიკის იმ მოთხოვნებს რომლებიც ეხება დამოუკიდებლობას და აგრეთვე იმას, რომ ჩვენ მათ უნდა მივაწოდოთ ინფორმაცია ყველა ურთიერთობის, და იმ სხვა საკითხების შესახებ, რომლებსაც გონივრულობის ფარგლებში შესაძლოა გავლენა ქონდეთ ჩვენს დამოუკიდებლობაზე, და სადაც შესაფერისია, იმ ზომების შესახებ, რომლებსაც მივმართავთ დამოუკიდებლობის დასაცავად.

იმ აუდიტის გარიგების პარტნიორი, რომლის შედეგადაც მომზადდა ეს დასკვნა, არის ქეთევან ღამბაშიძე.

ვახტანგ ცაბაძე

მმართველი პარტნიორი,

რეგისტრირებული აუდიტორი

ქეთევან ღამბაშიძე

დირექტორი,

რეგისტრირებული აუდიტორი

2020 წლის 27 ნოემბერი

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული სააღრიცხვო შეფასებების და ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებების შესაბამისობას.
- განვიხილავთ რამდენად შესაფერისი იყო ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური ანგარიშგების მომზადება საწარმოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვებაზე დაყრდნობით და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, ვაფასებთ, ხომ არ არის მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობა დაკავშირებული იმ მოვლენებთან და პირობებთან, რომლებსაც შეუძლიათ მნიშვნელოვანი ეჭვი გააჩინონ მომავალში კომპანიის მიერ საქმიანობის უწყვეტად გაგრძელების შესაძლებლობასთან დაკავშირებით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობა არსებობს, მაშინ ჩვენგან მოითხოვება აუდიტორულ დასკვნაში მივუთითოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი ახსნა-განმარტებითი შენიშვნა, სადაც განხილულია აღნიშნული მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობა, ხოლო თუკი ფინანსურ ანგარიშგებაში აღნიშნული განუსაზღვრელობის არსებობა არ არის ადეკვატურად აღწერილი, მაშინ მოგვეთხოვება აუდიტორული დასკვნის მოდიფიცირება. ჩვენი მოსაზრებები დაფუძნებულია ჩვენ მიერ აუდიტორული დასკვნის ხელმოწერის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე. თუმცა მომავალში შესაძლოა მოხდეს ისეთი მოვლენები, რომლებსაც გავლენა ექნებათ კომპანიის ფუნქციონირების გაგრძელების შესაძლებლობაზე.
- განვიხილავთ ფინანსური ანგარიშის მთლიან სტრუქტურას, რომელიც მოიცავს წარდგენებს, თუ რამდენად სამართლიანად არის ასახული მასში ტრანზაქციები და მოვლენები.

მმართველობით უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის პროცესში გვქონდა კომუნიკაცია აუდიტის მასშტაბის, აუდიტის გეგმის და აუდიტის სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე, მათ შორის შიდა კონტროლის სისტემაში აუდიტის პროცესში გამოვლენილ მნიშვნელოვან სისუსტეებზე.

მმართველობითი უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს აგრეთვე ვაცნობებთ, რომ ჩვენ ვიცავდით პროფესიული ეთიკის იმ მოთხოვნებს რომლებიც ეხება დამოუკიდებლობას და აგრეთვე იმას, რომ ჩვენ მათ უნდა მივაწოდოთ ინფორმაცია ყველა ურთიერთობის, და იმ სხვა საკითხების შესახებ, რომლებსაც გონივრულობის ფარგლებში შესაძლოა გავლენა ქონდეთ ჩვენს დამოუკიდებლობაზე, და სადაც შესაფერისია, იმ ზომების შესახებ, რომლებსაც მივმართავთ დამოუკიდებლობის დასაცავად.

იმ აუდიტის გარიგების პარტნიორი, რომლის შედეგადაც მომზადდა ეს დასკვნა, არის ქეთევან ღამბაშიძე.

ვახტანგ ცაბაძე

მმართველი პარტნიორი,

რეგისტრირებული აუდიტორი

ქეთევან ღამბაშიძე

დირექტორი,

რეგისტრირებული აუდიტორი

2020 წლის 27 ნოემბერი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშება

ლარი	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	4	39,594	521,943
არამატერიალური აქტივები		15,387	18,537
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	5	250,689	349,204
		305,670	889,684
მიმდინარე აქტივები			
გადავადებული მოგების გადასახადი		-	37,034
სხვა აქტივები	6	261,291	290,077
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	5	1,145,626	1,272,961
ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე	7	854,259	202,481
		2,261,176	1,802,553
სულ აქტივები		2,566,846	2,692,237
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი და რეზერვები			
სააქციო კაპიტალი		2,480,669	2,480,669
დამატებითი შენატანი კაპიტალში		35,423	35,423
დაგროვილი ზარალი		(4,176,876)	(3,313,029)
		(1,660,784)	(796,937)
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები	8	4,104,447	3,408,306
		4,104,447	3,408,306
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	9	33,531	38,962
სესხები	8	89,652	41,906
		123,183	80,868
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		2,566,846	2,692,237

ფინანსური ანგარიშგება დადასტურებულია 2020 წლის 27 ნოემბერს:

ვახტანგ ჩიქოვანი

რიმა დოლიძე

ადმსრულებელი დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშება

ლარი	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	4	39,594	521,943
არამატერიალური აქტივები		15,387	18,537
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	5	250,689	349,204
		305,670	889,684
მიმდინარე აქტივები			
გადავადებული მოგების გადასახადი		-	37,034
სხვა აქტივები	6	261,291	290,077
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	5	1,145,626	1,272,961
ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე	7	854,259	202,481
		2,261,176	1,802,553
სულ აქტივები		2,566,846	2,692,237
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი და რეზერვები			
სააქციო კაპიტალი		2,480,669	2,480,669
დამატებითი შენატანი კაპიტალში		35,423	35,423
დაგროვილი ზარალი		(4,176,876)	(3,313,029)
		(1,660,784)	(796,937)
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები	8	4,104,447	3,408,306
		4,104,447	3,408,306
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	9	33,531	38,962
სესხები	8	89,652	41,906
		123,183	80,868
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		2,566,846	2,692,237

ფინანსური ანგარიშგება დადასტურებულია 2020 წლის 27 ნოემბერს:

ვახტანგ ჩიქოვანი

რიმა დოლიძე

აღმასრულებელი დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზე წარმოდგენილია, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ლარი	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის	2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის
საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი	10	402,239	398,168
საპროცენტო და მსგავსი ხარჯი		(362,520)	(349,955)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		39,719	48,213
გაუფასურების ზარალი	5	(68,518)	(352,895)
წმინდა საპროცენტო ხარჯი ზარალების შემდეგ		(28,799)	(304,682)
ზარალი უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან და ოპერაციებიდან	11	(217,383)	(3,247)
პერსონალის ხარჯი		(163,112)	(169,558)
ცვეთის ხარჯი		(17,956)	(5,253)
ამორტიზაციის ხარჯი	4	(3,150)	(2,843)
საკონსულტაციო ხარჯები		(16,846)	-
ძირითადი საშუალების რეალიზაციიდან მიღებული ზარალი		(285,087)	-
სხვა ხარჯები		(131,514)	(75,884)
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე	12	(863,847)	(561,467)
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	(37,804)
წლის ზარალი		(863,847)	(599,271)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		(863,847)	(599,271)

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

ლარი	სააქციო კაპიტალი	დამატებითი შენატანები კაპიტალში	გაუნაწილებელი მოება / (აკუმულირებული ზარალი)	სულ
2018 წლის 1 აინვარი	2,178,508	35,423	(2,713,759)	(499,828)
ზრდა სააქციო კაპიტალში	302,161	-	-	302,161
სულ გარიგებები მფლობელებთან	302,161	-	-	302,161
წლის ზარალი	-	-	(599,271)	(599,271)
მთლიანი სრული ზარალი	-	-	(599,271)	(599,271)
2018 წლის 31 დეკემბერი	2,480,669	35,423	(3,313,030)	(796,938)
წლის ზარალი	-	-	(863,847)	(863,847)
მთლიანი სრული ზარალი	-	-	(863,847)	(863,847)
2019 წლის 31 დეკემბერი	2,480,669	35,423	(4,176,877)	(1,660,785)

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის	2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		
მსესხებლებისაგან მიღებული პროცენტები	42,893	325,651
სესხის ძირი თანხის დასაფარად მიღებული სახსრები	1,099,530	1,054,040
დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვიდან მიღებული ფულადი სახსრები	56,050	-
გაცემული სესხები	(541,853)	(1,127,300)
გადახდილი ხელფასები	(133,545)	(138,630)
გადახდილი საოპერაციო გადასახადი	(93,625)	(63,476)
კომუნალური გადასახადები	(33,730)	(8,333)
იჯარაში გადახდილი სახსრები	(23,183)	(9,775)
საბანკო სერვისები	(1,969)	(1,855)
სხვა გადახდილი სახსრები	(73,357)	(149,177)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	297,211	(118,855)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების შესასყიდად და გასაუმჯობესებლად გადახდილი სახსრები	202,000	-
არამატერიალური აქტივების შესასყიდად გადახდილი სახსრები	(734)	(14,763)
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	201,266	(14,763)
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან		
კაპიტალის შევსება	-	302,161
მიღებული სესხები	1,379,503	2,262,685
გადახდილი პროცენტები	(309,941)	(362,480)
დაბრუნებული სესხები	(922,985)	(1,949,646)
წმინდა ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან	146,577	252,720
ფულადი სახსრების წმინდა ზრდა	645,054	119,102
ფული და ფულის ექვივალენტები პერიოდის დასაწყისში	202,481	90,800
საკურსო სხვაობები	6,724	(7,421)
ფული და ფულის ექვივალენტები პერიოდის ბოლოს	854,259	202,481

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

1 ძირითადი საქმიანობა

ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ფინანსურ ინფორმაციას შპს “მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ბანი კრედიტი” (შემდგომში “კომპანია”) შესახებ. ღომელიც დარეგისტრირდა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებად 2010 წელს საქართველოში და იმ დაარსების დღიდან დღემდე გასცემს სესხებს, მისი ბიზნეს მისამართია თბილისი, გახოკიძის ქუჩა #6. კომპანიის აქციონერები არიან:

აქციონერი	აქცია	
	31-დეკ-2019	31-დეკ-2018
აბესალომ შავგულიძე, საქართველოს მოქალაქე	20.00%	20.00%
მაკა გოცირიძე, საქართველოს მოქალაქე	61.00%	60.00%
ედვარდ ფოფო, ბრიტანეთის მოქალაქე	9.00%	10.00%
ვახტანგ ჩიქოვანი, საქართველოს მოქალაქე	10.00%	10.00%

კომპანიის თანამშრომლების საშუალო რიცხვი 2019 წელს იყო 6 (2018: 6 თანამშრომელი).

2 შედგენის საფუძველი

2.1 განცხადება შესაბამისობის თაობაზე

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბაზის (“ზასს”) მიერ დამტკიცებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (“ფასს”) შესაბამისად. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია დაშვებით, რომ კომპანია ოპერირებს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპით.

2.2 შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე იმ მოლოდინით რომ გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტები წარდგენილია სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე დისკონტირებული ღირებულებით.

2.3 საოპერაციო და ანგარიშგების ვალუტა

კომპანიის ფუნქციონალური და საანგარიშგებო ვალუტა არის ქართული ლარი (შემდგომში “ლარი”), როგორც ვალუტა რომელიც ყველაზე კარგად ასახავს კომპანიის ეკონომიკურ მდგომარეობას, მის გარშემო არსებულ სიტუაციას და განხორციელებულ გარიგებებს.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რადგანაც ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ასეთი წარდგენა უფრო გამოსადეგია ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთათვის. ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური მონაცემები დამრგვალებულია უახლოეს ლარამდე.

2.4 შეფასებების და მოსაზრებების გამოყენება

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ფასს-ის თანახმად მოითხოვს რომ მენეჯმენტმა გამოიყენოს კრიტიკული შეფასება და დაშვებები რომლებიც მოქმედებს რეპორტის თანხებზე აქტივების და ვალდებულებების ფინანსური ანგარიშგების თარიღისათვის და რეპორტის თანხებზე შემოსავლების და ხარჯების პერიოდის განმავლობაში. მნიშვნელოვანი ნაწილები მოიცავს მაღალი ხარისხის შეფასებას და კომპლექსურობას, ან ნაწილები სადაც დაშვებები და შეფასებები მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისთვის ნაჩვენებია ფინანსური ანგარიშგების მე-14 შენიშვნაში.

მიუხედავად იმისა, რომ ეს შეფასებები ეფუძნება მენეჯმენტის მიერ მიმდინარე მოვლენებისა და ღონისძიებების საუკეთესო ცოდნას, რეალური შედეგები, საბოლოო ჯამში, შესაძლოა განსხვავდებოდეს არსებული შეფასებებისგან და მოხდეს თავდაპირველი შეფასებებისა და დაშვებების მოდიფიცირება იმ წლისთვის, როცა ეს გარემოებები შეიცვალა.

2.5 ახალი და შესწორებული სტანდარტების გამოყენება

კომპანიამ ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოიყენა ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტირების საერთაშორისო კომიტეტის მიერ გამოშვებული ყველა ის ახალი ან გადახედილი ფასს და ფასს-ის ინტერპრეტაცია, რომელიც გამოსაყენებლად სავალდებულოა 2019 წლის 1 იანვარს დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისათვის და შეესაბამება კომპანიის ოპერაციებს.

ამ ცვლილებების გავლენა და ბუნება გაშლილია ქვემოთ. ახალი სტანდარტები და ცვლილებები პირველად გამოიყენება 2019 წელს. ფასს 9 "ფინანსური ინსტრუმენტების" დანერგვა მნიშვნელოვანი იყო კომპანიის ფინანსური ანგარიშგებისათვის, რომელიც ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, თუმცა მას ჯერ არ დაუნერგავს ფასს 9, ვინაიდან კომპანიის ბუღალტრული აღრიცხვის სისტემები ჯერ არ არის იმგვარად გამართული, რომ უზრუნველყოს სტანდარტის მოთხოვნების შესაბამისად სრული ინფორმაციის მოწოდება. მენეჯმენტი გეგმავს ფასს 9-ის სრულად დანერგვას 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დამთავრებული საანგარიშგებო წლისთვის. მენეჯმენტს არ შეუფასებია ფასს 9-ის აუთენტიზაციის გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ახალი და გადახედილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ეფექტურია 2019 წლის 1 იანვრიდან

ფასს 9 – ში შეტანილი ცვლილებები: წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით.

ფასს 9-ის თანახმად, სესხის ინსტრუმენტი შეიძლება შეფასდეს ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრული შემოსავლის საშუალებით, იმ პირობით, რომ საკონტრაქტო ფულადი ნაკადები არის "მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდა" (SPPI კრიტერიუმი) და ინსტრუმენტი ინახება ამ კლასიფიკაციის შესაბამის ბიზნეს მოდელში. ფასს 9-ში შესწორებები განმარტავს, რომ ფინანსური აქტივი გადის SPPI კრიტერიუმს, მიუხედავად იმ მოვლენისა თუ ვითარებისა, რომელიც იწვევს ხელშეკრულების ადრეულ შეწყვეტას და იმისდა მიუხედავად, თუ რომელი მხარე გადაიხდის ან მიიღებს გონივრულ კომპენსაციას ხელშეკრულების ვადამდელი შეწყვეტის გამო.

კომპანიას ჯერ არ დაუნერგავს ფასს 9-ის ინტერპრეტაციები: წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით.

ფასს 16 იჯარა

ფასს 16 იჯარა ანაცვლებს ბასს 17 იჯარას, სამ ინტერპრეტაციასთან ერთად (ფასიკ 4 „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ 15 „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ 27 „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“).

ფასს 16 გამოიყენება 2019 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის. ადრეული გამოყენება ნებადართულია. კომპანიამაც ადრეულად დანერგა ფასს 16 - 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისთვის და აღნიშნულს არ ჰქონია არსებითი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე..

ყოველწლიური გაუმჯობესებები 2015-2017

2015-2017 წლების ყოველწლიურმა გაუმჯობესებებმა რამდენიმე მცირე ცვლილება შეიტანეს ფასს სტანდარტებში. კომპანიისთვის რელევანტური ცვლილებები შეჯამებულია ქვემოთ:

ბასს 12 მოგების გადასახადი: მოგების გადასახადი დაკავშირებული კაპიტალის ელემენტებთან

ბასს 12-ში შეტანილი შესწორებები განმარტავს, რომ დივიდენდების დაბეგვრას მოგების გადასახადით, სხვა მთლიანი შემოსავლის ან სააქციო კაპიტალის მიხედვით, როცა საწყის ეტაპზე პირველად იქნა აღიარებული ეს უკანასკნელი გარიგებები ან მოვლენები

ბასს 23 ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები: კაპიტალიზაციისთვის განსაზღვრული ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები

ბასს 23.14 ადგენს, თუ როგორ უნდა განვსაზღვროთ ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაციისთვის განსაზღვრული ოდენობა, როცა კომპანია იღებს საერთო დანიშნულების სესხს და იყენებს მას განსაკუთრებული აქტივის შესაძენად.

ბასს 23 მოითხოვს, რომ კომპანიამ საერთო დანიშნულების მქონე სესხის აღებისას, გამოყოს სესხების ის ნაწილი, რომელიც განსაზღვრულია განსაკუთრებული აქტივის შესაძენად. ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დაკვირვებით, კომპანიებმა შესაძლოა ეს სიტყვები გამოიყენონ არასწორი მნიშვნელობით, რომ საერთო მიზნებისთვის ნასესხები სახსრებისგან უნდა გამოიყოს ის გადასახდელი თანხები, რომლებიც თავდაპირველად ნასესხები იყო განსაკუთრებული აქტივის შესაძენად და რომელიც ახლა უკვე მზად არის მის დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან გასაყიდად

ამგვარად, შესწორებები აზუსტებს, რომ როცა განსაკუთრებული აქტივი უკვე მზად არის მის დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან გასაყიდად, კომპანია განიხილავს თავდაპირველად კონკრეტულად ამ აქტივის შესაძენად ნასესხები თანხის დარჩენილ ნაწილს იმ სესხის ნაწილად, რომელიც მან აიღო საერთო დანიშნულებით.

ცვლილებები გამყენებულია პერსპექტიულად (ე.ი. მხოლოდ ამ შესწორების ძალაში შესვლის წლიური საანგარიშებო პერიოდის დასაწყისში, ან მის შემდგომ გაწეულ ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებულ დანახარჯებზე) ვინაიდან, ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯების რეტროსპექტიულად კაპიტალიზაციის მიზნით ინფორმაციის მოპოვების დანახარჯები, შესაძლოა აღემატებოდეს პოტენციურ სარგებელს.

სტანდარტები, ცვლილებები და ინტერპრეტაციები არსებულ სტანდარტებზე, რომლებიც ჯერ არ არის ეფექტური და ჯერ არ მიუღია კომპანიას

ამ ფინანსური ანგარიშგების ხელმოწერის თარიღისთვის, ბასს-ის მიერ, გამოქვეყნებული იყო გარკვეული ახალი სტანდარტები, არსებული სტანდარტების შესწორებები და ინტერპრეტაციები, მაგრამ ჯერჯერობით ისინი არ არის ეფექტური და კომპანიას ისინი ჯერ არ მიუღია.

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ ყველა შესაბამისი განცხადება მიიღება კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკაში პირველივე პერიოდისათვის, რომელიც იწყება გამოცხადების ძალაში შესვლის თარიღიდან ან მას შემდეგ. ახალი სტანდარტები, არსებული სტანდარტების შესწორებები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც არ იქნა ათვისებული მიმდინარე წელს, არ არის განხილული, ვინაიდან მოსალოდნელი არ არის, რომ მათ ექნებათ არსებითი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3 ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკა

3.1 უცხოური ვალუტის შეფასება

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ტრანზაქციები უცხოურ ვალუტაში გადაიყვანება შესაბამის საოპერაციო ვალუტაში ტრანზაქციების განხორციელების დღეს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსის მიხედვით. საბალანსო ანგარიშგების თარიღისთვის, ფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშებულია ამავე თარიღისთვის არსებული ეროვნული ბანკის მიერ გამოცხადებული კურსით, რომელიც 2019 წლის 31 დეკემბერს ერთი ამერიკული დოლარისთვის შეადგენს 2.8677 ლარს და ევრო 3.2095 ლარს (2018 წლის 31 დეკემბერი: ერთი ამერიკული დოლარი 2.6766 ლარი და 3.0701 ევრო). არაფულადი ერთეულები არაა გადაანგარიშებული პერიოდის ბოლო კურსით და მისი აღრიცხვა ხდება ისტორიული ღირებულების საფუძველზე (აღრიცხვა ტრანზაქციის დღეს არსებული კურსით). გარდა სამართლიანი ღირებულებით წარდგენილი არაფულადი მუხლებისა, რომლებიც ლარში გადაყვანილია მათი სამართლიანი ღირებულების შეფასების დღის შესაბამისი კურსით.

საკურსო სხვაობა, გამოწვეული ვალუტის გადაანგარიშებით, აისახება პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშში.

3.2 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა ან გაუფასურების ღირებულება. თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასით, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადებით, გამოუქვითავი გადასახადებითა და სხვა პირდაპირი ხარჯებით. როცა ძირითადი საშუალებები შეიცავს სხვადასხვა კომპონენტებს, რომლებსაც გააჩნიათ სხვადასხვა სარგებლობის ვადები, ისინი აღირიცხებიან ცალკე-ცალკე, როგორც ძირითადი საშუალებების ცალკეული კომპონენტები.

მშენებარე ძირითადი საშუალებები, რომლებიც გამიზნულია წარმოებისთვის, გასაქირავებლად, ადმინისტრაციული ან სხვა ჯერ არ განსაზღვრული მიზნებისთვის, აღირიცხება ღირებულებით, გამოკლებული გაუფასურების ზარალი. ღირებულება მოიცავს პირდაპირ ხარჯებს, მწყობრში მოყვანის და ინსტალირების ხარჯებს, ასევე პროფესიონალური მომსახურებისა და კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით, სესხებთან დაკავშირებულ კაპიტალიზებად ხარჯებს. შენობები რომლებსაც ფლობს იჯარით ასევე შედის ძირითად საშუალებებში თუ მას ფლობს ფინანსური იჯარით. ასეთი აქტივები იცვითება სასარგებლო სასიცოცხლო ვადასა და იჯარის ვადას შორის უმცირესი პერიოდის განმავლობაში.

მოგება, ან ზარალი, რომელიც წარმოიშვება აქტივის გაყიდვიდან ან ჩამოწერიდან, განისაზღვრება სხვაობით, მიღებულ სარგებელსა და საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ხარჯები დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ჩანაცვლებასთან და აღრიცხულია დამოუკიდებლად, კაპიტალიზირდება იმ კომპონენტის საბალანსო

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ღირებულებასთან ერთად, რომელიც ჩამოწერილ იქნა. სხვა დანახარჯები კაპიტალიზირდება იმ შემთხვევაში, თუ შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება მომავალში. ყველა სხვა ხარჯი, მათ შორის შეკეთება-განახლება, აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მისი მოხდენისთანავე.

ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში შემცირებადი ნაშთის მეთოდის საშუალებით, თითოეული აქტივის სასიცოცხლო პერიოდის შეფასების საფუძველზე. ცვეთის დარიცხვა იწყება მას მერე, რაც აქტივი მზადაა გამოყენებისთვის. აქტივების სასიცოცხლო პერიოდი შემდეგნაირად ნაწილდება:

შენობა და აღჭურვილობა	- 30 -წელი
კომპიუტერები	- 5-წელი
ავეჯი და სხვა	- 5-წელი
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	- 7-10 წელი

ვინაიდან მიწის სასრული სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა შეუძლებელია, შესაბამისი საბალანსო ღირებულებები ცვეთას არ ექვემდებარება.

3.3 არამატერიალური აქტივები

შემენილი არამატერიალური აქტივები, რომელთაც აქვთ განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა, ბალანსში წარდგენილია აკუმულირებული ამორტიზაციისა და აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის თანხით შემცირებული თვითღირებულებით.

პროგრამულ უზრუნველყოფაზე ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით 5 წლის განმავლობაში და ამორტიზაცია აღიარდება ხარჯად მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

3.4 იჯარით აღიარებული აქტივები

კომპანია, როგორც მოიჯარე

ახალი კონტრაქტებისთვის კომპანია განიხილავს არის, თუ არა ის, ან შეიცავს, თუ არა იგი იჯარას. იჯარა განისაზღვრება, როგორც "ხელშეკრულება, ან ხელშეკრულების ნაწილი, რომელიც ითვალისწინებს აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. ამ განსაზღვრების გამოსაყენებლად, კომპანია აფასებს აკმაყოფილებს თუ არა ხელშეკრულება სამ მთავარ შეფასების კრიტერიუმს:

- შეიცავს თუ არა კონტრაქტი იდენტიფიცირებად აქტივს, რომელიც პირდაპირ არის განსაზღვრული ხელშეკრულებაში, ან არაპირდაპირი გზით ხდება აქტივის იდენტიფიცირება იმ მომენტში, როდესაც აქტივი გამოსაყენებლად ხელმისაწვდომი ხდება კომპანიისთვის.
- აქვს თუ არა კომპანიას ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან მთლიანი ეკონომიკური სარგებლის მიღების უფლება აქტივის გამოყენების პერიოდის განმავლობაში, ხელშეკრულებით განსაზღვრული უფლებების ფარგლებში.
- კომპანიას უფლება აქვს იდენტიფიცირებადი აქტივი გამოიყენოს მთელი პერიოდის განმავლობაში. კომპანია აფასებს აქვს თუ არა მას უფლება, პირდაპირ გამოიყენოს „როგორ და რა მიზნით“ იქნა აქტივი გამოყენებული პერიოდის განმავლობაში.

იჯარის აღიარება და შეფასება

იჯარის დაწყების თარიღისათვის კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებასა და საიჯარო ვალდებულებას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში..

აქტივის გამოყენების უფლება განისაზღვრება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას, კომპანიის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს, იჯარის ბოლოს აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციისთვის საჭირო შეფასებით ხარჯებს და იჯარის დაწყების თარიღისთვის გადახდილ ავანსებს (ყველა მიღებული წამახალისებელი გადახდების გამოკლებით) კომპანია, აქტივების გამოყენების უფლებებისთვის, იყენებს ცვეთის წრფივ მეთოდს იჯარის დაწყების თარიღიდან შემდეგ ორ თარიღს შორის უფრო ადრინდელ თარიღამდე: აქტივის გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებისა და იჯარის ვადის დასრულების თარიღი. კომპანია ასევე აფასებს აქტივის გამოყენების უფლების გაუფასურებას, როდესაც ასეთი ინდიკატორი არსებობს.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია საიჯარო ვალდებულებას აფასებს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირება ხორციელდება იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად შეიძლება, ან კომპანიის ზღვრული სასესხო განაკვეთის საშუალებით.

საიჯარო გადახდები, რომლებიც გაითვალისწინება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში, მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს, თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით და უფლებებით წარმოშობილ გადახდებს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ მოიჯარემ საიჯარო ვალდებულება უნდა შეამციროს განხორციელებული საიჯარო გადახდებით და გაზარდოს საიჯარო ვალდებულებასთან დაკავშირებული პროცენტით. საიჯარო ვალდებულების შეფასება ხდება ხელახლა, რათა აისახოს ხელახალი შეფასების შედეგი, ან იჯარის მოდიფიკაციები, ან გადასინჯული არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადახდები.

საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შემდეგ, შესაბამისი კორექტირება აისახება აქტივის გამოყენების უფლებაზე ან მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, თუ აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება ნულია.

კომპანიამ გადაწყვიტა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარა აღრიცხოს პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის გამოყენებით. აქტივის გამოყენების უფლებისა და საიჯარო ვალდებულების აღიარების ნაცვლად, იჯარასთან დაკავშირებული გადახდები აღიარდება ხარჯად მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით, იჯარის პერიოდის განმავლობაში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივების გაოყენების უფლება წარმოდგენილია განცალკევებით, ვინაიდან საიჯარო ვალდებულებაც წარდგენილია ცალკე.

ფასს 16-ის ათვისების გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ამ ცვლილებას მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია კომპანიის საწყის გაუნაწილებელი მოგებაზე, ან აღიარებული იჯარის ოდენობაზე, ვინაიდან ცვლილება ძირითადად ეხება რეპრეზენტაციის ცვლილებას. მენეჯმენტს არ შუტანია ცვლილებები წინად წარდგენილ მონაცემებში ფასს 16-ის დანერგვის ეფექტის გამო, ვინაიდან იგი ამკარად არა არსებითი იყო.

3.5 ურთიერთჩათვლა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების, ასევე შემოსავლებისა და ხარჯების, ურთიერთჩათვლა ხორციელდება, და ფინანსურ ანგარიშგებებში აისახება წმინდა ღირებულება მხოლოდ იმ შემთხვევებში, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთჩათვლის კანონიერი უფლება და ამავე დროს არსებობს ურთიერთჩათვლის განხორციელების ან აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის ერთდროულად განხორციელების განზრახვა.

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

წმინდა შემოსავალი და ხარჯები წარმოდგელია ბუღალტრული არიცხვის და ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად როდესაც არის დაშვებული, ან მოგება და ზარალი წარმოიქმნება ჯგუფში მსგავსი ტრანზაქციებიდან როგორც არის კომპანიის სავაჭრო საქმიანობა.

3.6 დასაკუთრებული ქონება

კლიენტებისთვის ჩამორთმეული ქონება, რომელსაც კომპანია იფორმებს, აღიარდება უმცირესით თვითღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას დაკლებული გაყიდვის ხარჯებს შორის.

3.7 ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარება, შეფასება და ჩამოწერა

ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება აღიარდება, მას შემდეგ, რაც კომპანია ხდება ფინანსური ინსტრუმენტების შესახებ სახელშეკრულებო ურთიერთობის მონაწილე. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შეძენისა და რეალიზაციის სტანდარტული ოპერაციები აღირიცხება ანგარიშსწორების თარიღით. ფინანსური ინსტრუმენტების შეძენა, რომელიც სრულდება მომდევნო დღეს და რომლებიც მომავალში სამართლიანი ღირებულებით იქნება აღრიცხული, შეთანხმების თარიღსა და ანგარიშსწორების თარიღს შორის, აღირიცხებიან ისევე, როგორც შეძენილი ინსტრუმენტები.

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელსაც ემატება ტრანზაქციის განხორციელებასთან დაკავშირებული ხარჯები, გარდა სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა, რომელთა სამართლიანი ღირებულების ცვლილება მოგება-ზარალში აღიარდება. ეს უკანასკნელი თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით აღიარდება.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ყველა ფინანსური ვალდებულება, გარდა იმ ფინანსური ვალდებულებებისა, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არის წარდგენილი მათი სამართლიანი ღირებულების ცვლილების მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახვით, აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით გაანგარიშებული ამორტიზირებული ღირებულებით. ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არის წარდგენილი მათი სამართლიანი ღირებულების ცვლილების მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახვით, წარდგენილია სამართლიანი ღირებულებით.

კომპანია ფინანსურ აქტივებს შემდეგ კატეგორიებად აკლასიფიცირებს: ფინანსური აქტივები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არის წარდგენილი მათი სამართლიანი ღირებულების ცვლილების მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახვით; დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივები; სესხები და დებიტორული მოთხოვნები და გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები. ფინანსური ინსტრუმენტის კონკრეტულ კატეგორიაზე მიკუთვნება ხდება კომპანიის მენეჯმენტის მიერ ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარებისას გამომდინარე ამ ინსტრუმენტის შეძენის მიზნებიდან. შემდგომში ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია საჭიროებისა და შესაძლებლობის მიხედვით გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის.

მომხმარებელზე გაცემული სესხები და სხვა მოთხოვნები

მომხმარებელზე გაცემული სესხები და სხვა მოთხოვნები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, დადგენილი ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომლებიც არ კოტირდებიან აქტიურ ბაზარზე და ფინანსური აქტივების აღნიშნული კატეგორია მოიცავს კლენტებზე გაცემულ სესხებს, დებიტორულ და სხვა მოთხოვნებს, ნაღდ ფულს და ფულს საბანკო ანგარიშებზე.

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

დაფარვის ფიქსირებული ვადის მქონე სესხების პირველადი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელსაც ემატება ტრანზაქციის ხარჯები. იმ შემთხვევაში, როდესაც გაცემული სახსრების სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება სესხის სამართლიანი ღირებულებისგან, მაგალითად თუ სესხი გაცემულია ბაზარზე არსებულ განაკვეთზე უფრო დაბალ პროცენტში, სხვაობა გაცემული სახსრების სამართლიან ღირებულებასა და სესხის სამართლიან ღირებულებას შორის აისახება მოგება-ზარალისა და სხვა გაერთიანებული შემოსავლების ანგარიშგებაში როგორც საბაზრო განაკვეთზე დაბალ პროცენტში განთავსებული აქტივების ხარჯი. შემდგომში სესხების საბალანსო ღირებულების შესაფასებლად გამოიყენება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი. მომხმარებლებზე გაცემული უვადო სესხები იანგარიშება ეფექტური განაკვეთის მეთოდით დაფარვის სავარაუდო ვადის გათვალისწინებით. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ბალანსში წარედგინება სესხების გაუფასურების რეზერვით შემცირებული თანხით.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანია ახდენს ფინანსური აქტივების ან ფინანსური აქტივების ჯგუფების შეფასებას გაუფასურებაზე.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული აქტივები

ფინანსური აქტივი ან ფინანსური აქტივების ჯგუფი მიიჩნევა გაუფასურებულად და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში გაუფასურების ზარალი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, როგორც აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მომხდარი ერთი ან რამდენიმე ისეთი მოვლენის შედეგი, რომელსაც გავლენა აქვს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის ღირებულებაზე ან მათგან მისაღები სამომავლო ფულად ნაკადების დროში განაწილებაზე, რომლის (ეფექტის) საკმარისად საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია.

ძირითად ფაქტორებს, რომლებსაც კომპანია იყენებს ფინანსური აქტივის გაუფასურების საკითხის განხილვისას, წარმოადგენს: დებიტორების ან დებიტორთა ჯგუფის მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულეები (მაგ: კაპიტალის თანაფარდობა, სუფთა მოგება როგორც გაყიდვების პროცენტი), სესხების ძირი თანხის, პროცენტის ვადაგადაცილება ან გადაუხდელობა, სასესხო ხელშეკრულების პირობების დარღვევა, უზრუნველყოფის ღირებულების არსებითი შემცირება, ასევე თუ დებიტორებს ემუქრებათ გაკოტრება ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაცია, არსებობს ინფორმაცია მომავალი ფულადი ნაკადების ნეგატიური ცვლილების შესახებ, ეკონომიკური პირობების ცვლილება რომელიც გავლენას ახდენს დებიტორებსა და მათ გადახდისუნარიანობაზე.

კომპანია თავდაპირველად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის, განსაზღვრავს გაუფასურების ობიექტურ ნიშნებს ინდივიდუალური მიდგომის საფუძველზე, ხოლო ნაკლებად მნიშვნელოვანი აქტივებისათვის იყენებს როგორც ინდივიდუალურ, ასევე ჯგუფურ მიდგომას. გაუფასურების ინდივიდუალური მიდგომის ობიექტური ნიშნების განსაზღვრის შემდგომ, ამგვარი ნიშნების არარსებობის შემთხვევაში, აქტივები ჯგუფდება მსგავსი კრედიტული რისკის მახასიათებლების მიხედვით, რათა მოხდეს გაუფასურების გაანგარიშება ჯგუფური მიდგომის საფუძველზე. ჯგუფური მიდგომის საფუძველზე გაუფასურების დასაანგარიშებლად, ზემოთ აღნიშნულ ჯგუფებში არ განიხილება აქტივები რომელთა გაუფასურებაც ხდება ინდივიდუალური მიდგომით და რომლებზეც იქმნება ან იყო შექმნილი გაუფასურების რეზერვი.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების ობიექტური მიზეზების არსებობის შემთხვევაში, ამორტიზირებული ღირებულების გათვალისწინებით ზარალის ზრდა განისაზღვრება როგორც სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ღირებულებას შორის (გარდა მომავალი არარეალიზებადი დანაკარგისა), გაანგარიშებული მოცემული ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

მიხედვით (იგ. აქტივის თავდაპირველი შეფასებისას გაანგარიშებული ეფექტური განაკვეთი). ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულება პირდაპირ მცირდება გაუფასურების ზარალით, რომელიც აისახება მოგება/ზარალის და სხვა გაერთიანებული შემოსავლების ანგარიშგებაში. მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე დაფარვამდე აქტივებისა და სესხების გაუფასურების გაზომვისათვის გამოიყენება მიმდინარე საკონტრაქტო ეფექტური განაკვეთი. კომპანიას შეუძლია გაუფასურების გაზომვა ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე დაყრდნობით საბაზრო ფასებზე დაკვირვების გამოყენებით.

უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ღირებულების შეფასება ასახავს ფულად ნაკადებს რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას უზრუნველყოფის რეალიზებით მის მიღებასა და გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით, მიუხედავად უზრუნველყოფის კომპანიის საკუთრებაში გადმოსვლის ალბათობისა. ფინანსური აქტივების ჯგუფური მიდგომით გაუფასურების მიზნებისათვის, კომპანია ახდენს ფინანსური აქტივების დაჯგუფებას შიდა შეფასების სისტემაზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის ისეთ მახასიათებლებს როგორცაა: აქტივების ტიპები, სექტორი, გეოგრაფიული მდებარეობა, უზრუნველყოფის ტიპი, სესხის ვადაგადაცილება და სხვა მაჩვენებლები.

კოლექტიურად გაუფასურებისათვის განხილული ფინანსური აქტივების ჯგუფში არსებული მომავალი ფულადი ნაკადები, განისაზღვრებიან საკონტრაქტო ფულადი ნაკადების სასფუძველზე, რომლებიც დაკავშირებულნი არიან ანალოგიური საკრედიტო მაჩვენებლების მქონე აქტივებთან და ხელმძღვანელობის ხელთ არსებულ სესხების ისტორიული დანაკარგების სტატისტიკასთან. წინა წლების სტატისტიკა კორექტირდება ამჟამინდელი მონაცემებით, მიმდინარე პირობების ასახვისა (რომლებმაც ასახვა ვერ პოვეს წინა პერიოდის დაკვირვებებში) და ასევე წარსული მოვლენების ეფექტის აღმოსაფხვრელად (რომლებიც აღარ არსებობენ მიმდინარე პერიოდში).

მომავალი ფულადი სახსრების შეფასების ცვლილება ფინანსური აქტივების ჯგუფისათვის ასახავს და შეესაბამება პერიოდებს შორის დაკვირვებული ინფორმაციის ცვლილებებს (მაგ: ცვლილება უმუშევრობის მონაცემებში, ქონების ფასებში, გადახდების სტატუსში, ან სხვა ფაქტორებში რომლებიც მიუთითებენ ჯგუფის შესაძლო დანაკარგების სიდიდეს). კომპანია პერიოდულად ახდენს, მომავალი ფულადი ნაკადების შეფასებისათვის გამოყენებული, მეთოდებისა და დაშვებების გადახედვას, რათა შეამციროს სხვაობა შეფასებულ შესაძლო დანაკარგებსა და რეალურ დანაკარგებს შორის.

სესხები გაუფასურების რეზერვებთან ერთად ჩამოიწერება იმ შემთხვევაში, როცა არ არსებობს მომავალში იმის მოლოდინი, რომ ეს სესხი დაიფარება და შესაბამისად ყველა უზრუნველყოფა რეალიზებულ ან გადაცემულ იქნა კომპანიის საკუთრებაში. თუ გაუფასურების აღიარების შემდეგომ მომხდარი რაიმე მოვლენის შედეგად გაუფასურების ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება, მაშინ მანამდე აღიარებული გაუფასურება დაკორექტირდება გაუფასურების რეზერვის ჩასწორებით. ჩამოწერილი სესხის მომავალში აღდგენის შემთხვევაში, მისი აღდგენა ხდება გაუფასურების რეზერვის დაკრედიტებით.

ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

- ფინანსურ აქტივების (ან ფინანსური აქტივების ნაწილის, ფინანსური აქტივების ჯგუფის, მსგავსი აქტივების) აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც:
- აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლების კონტრაქტით გათვალისწინებული ვადა ამოიწურა;
- კომპანიამ სხვას გადასცა უფლება მიიღოს ფულადი სახსრების ნაკადები ან დაიტოვა ფულადი ნაკადების მიღების საკონტრაქტო უფლება თუმცა ამასთანავე აიღო

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

დაუყოვნებლივ გადახდის ვალდებულება მესამე მხარესათვის გადაცემის პირობების შესაბამისად.

- კომპანიამ ან ა) სხვა საწარმოს გადასცა ფინანსური აქტივები და შესაბამისად აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკები და შემოსავლები, ან ბ) გადასცა ფინანსურ აქტივზე კონტროლის უფლება, თუმცა არ გადასცა და არც დაიტოვა ფინანსური აქტივები და შესაბამისად აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკები და შემოსავლები.

თუ კომპანიამ გაასხვისა ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადასცა, ასევე არ შეინარჩუნა მნიშვნელოვანი ნაწილი ყველა შესაძლო რისკისა და სარგებლისა, ასევე არ გადასცა აქტივის კონტროლის უფლება, აქტივი აღიარდება მასში კომპანიის მომავალი მონაწილეობის პროპორციულად. როდესაც გაგრძელებადი მონაწილეობა იღებს გადაცემული აქტივის საგარანტიო უზრუნველყოფის ფორმას, ორგანიზაციის ამგვარი მონაწილეობის ხარისხი განისაზღვრება შემდეგი ორი სიდიდიდან უმცირესით: აქტივის ღირებულება და ანაზღაურების მაქსიმალური ოდენობა რომელიც შეიძლება გამოთხოვილ იქნას კომპანიისგან.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა ხდება მაშინ, როცა ვალდებულება ჩამოწერილია, გაუქმებულია ან მოქმედების ვადა ამოწურულია.

როცა არსებული ფინანსური ვალდებულება იცვლება სხვა ფინანსური ვალდებულებით, იგივე კრედიტორისადმი, მაგრამ მნიშვნელოვნად განსახვავებული პირობებით, ან ხდება არსებული ვალდებულების მნიშვნელოვნად მოდიფიცირება, ასეთი გაცვლა ან პირობების შეცვლა აღირიცხება როგორც პირველადი ფინანსური ვალდებულების დაფარვა და ახლის აღიარება. სხვაობა დაფარული ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ახალი ვალდებულების ღირებულებას შორის აღიარდება მოგება-ზარალისა და სხვა გაერთიანებული შემოსავლების ანგარიშგებაში.

3.8 ფული და ფულადი ეკვივალენტი

ფული და მისი ეკვივალენტები შედგება საბანკო ანგარიშებისგან.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის, ფულის ეკვივალენტები მოკლევადიანი, მაღალი ლიკვიდურობის მქონე ინვესტიციებია, რომლებიც ადვილად კონვერტირებადია ფულად სახსრებში და რომლებიც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფულადი ეკვივალენტები საჭიროა უფრო მეტად მოკლევადიანი ვალდებულებების დაფარვისთვის, ვიდრე საინვესტიციო ან სხვა მიზნებისათვის. ჯგუფი აკლასიფიცირებს ინვესტიციებს, როგორც ნაღდი ფულის ეკვივალენტებს, თუ ისინი ადვილად კონვერტირებადია ფულად სახსრებში და ექვემდებარება ღირებულების ცვლილებების უმნიშვნელო რისკს.

3.9 კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს კომპანიის მიერ გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებას. აკუმულირებული მოგება/ზარალი შეიცავს წინა პერიოდების აკუმულირებულ მოგება/ზარალებს. ყველა ტრანზაქცია რომელიც განცხადებულია მესაკუთრეებთან კაპიტალში ჩაწერილია ცალკე. დივიდენდები აღირიცხება როგორც ვალდებულება იმ პერიოდისთვის, რომელშიც გამოცხადდა.

3.10 ანარიცხი

ანარიცხი აღიარებულია ბალანსში როდესაც კომპანიას აქვს იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება ძველი მივლენის შედეგად, და მოსალოდნელია რომ მოჰყვება ეკონომიკური სარგებლის გასვლა ვალდებულების მოსაგვარებლად. თუ ეფექტი არის მატერიალური,

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ანარიცხი არის განსახდებული სამომავლო ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულებით წინასწარ განსაზღვრული საგადასახადო განაკვეთით რომელიც მოქმედებს მიმდინარე ბაზრის შეფასებაზე ფულის ღირებულებაზე, როდესაც შესაბამისია, ვალდებულების სპეციალურ რისკის.

3.11 გადასახადები

მოგების გადასახადი წლიურ მოგებაზე შედგება მიმდინარე და გადავადებული გადასახადისგან, მოგების გადასახადინ აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში და სხვა სრული შემოსავლის გარდა იმ შემთხვევებისა როდესაც დაკავშირებულია ისეთ ერთეულებთან რომლებიც აღიარდება პირდაპირ კაპიტალში, რა შემთხვევაშიც ის აღიარდება კაპიტალში.

მიმდინარე გადასახადი არის მოსალოდნელი გადასახადი რომელიც გადაიხდება დასაბეგრ შემოსავალზე წელიწადში, გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთებით რომელიც გამოიყენებოდა ბალანსის თარიღისათვის ან ამოქმედდა, და რაიმე შესწორება დაკავშირებულია გადასახდელ გადასახადთან წინა წლებთან დაკავშირებით. სათანადო საგადასახადო დელკარაციის წარდგენის შემთხვევაში, დაგადასახადო მოგება ან ზარალი დაფუძნებულია შეფასებაზე. საგადასახადო ორგანოებს შეიძლება ქონდეთ უფრო მკაცრი პოზიცია, გადასახადების ინტერპრეტირების და საგადასახადო გამოთვლების განხილვაში. შედეგად, საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ მოითხოვონ დამატებითი გადასახადები ამ გარიგებებისთვის, რისთვისაც არ მოითხოვდნენ ადრე. შედეგად მნიშვნელოვანი დამატებითი გადასახადები და ჯარიმები შეიძლება წარმოიშვას. საგადასახადო განცემა შეიძლება მოიცავდეს 3 კალენდარულ წელს დაუყოვნებლივ გადახედვას წლისას. მიმდინარე გარემოებაში საგადასახადო განხილვამ შეიძლება მოიცვას მეტი პერიოდი.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები გამოითვლება დროებითი განსხვავების ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით. დროებითი მოგების გადასახადი უზრუნველყოფილია დროებითი განსხვავებებით, რომლებიც წარმოიქმნება აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზებსა და მათი საბალანსო ღირებულებებს ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის სხვაობით, გარდა იმ შემთხვევებისა როდესაც მოგების გადასახადი წარმოიქმნება გუდვილის პირველადი აღიარებისთვის ან აქტივის და ვალდებულების გარიგებისთვის როდესაც არ არის საქმიანი კომბინაცია, ტრანზაქციის დროისთვის, გავლენას არ ახდებს ბუღალტრულ მოგებაზე და ასევე საგადასახადო მოგებაზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება მხოლოდ იმდენად რამდენადაც სავარაუდოა რომ დასაბეგრი მოგება ხელმისაწვდომი იქნება რომლის დროსაც გამოიყენება დროებითი განსხვავებები. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები იზომება საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც სავარაუდოდ ვრცელდება იმ პერიოდისთვის, როდესაც აქტივი რეალიზებულია ან ვალდებულებაა გასტუმრებული, საგადასახადო განაკვეთების საფუძველზე რომლებიც მოქმედებდა ან ამოქმედდა ბალანსის თარიღისთვის.

გადავადებული გადასახადი წარმოიქმნება დროებითი სხვაობებით რომლებიც გამოწვეულია ინვესტიციებით შვიობილ კომპანიებში, ასოციაციებში და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც დროებითი სხვაობა კონტროლდება და სავარაუდოა რომ დროებითი სხვაობა არ შეტრიალდება უახლოეს მომავალში.

ცვლილებები კორპორატიულ მოგების გადასახადში ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან

ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან და საქართველოს საგადასახადო კოდექსში მნიშვნელოვანი ცვლილებები განხორციელდება კორპორატიული მოგების გადასახადის ახალი მოდებით.

ახალი მოდელი (“კორპორატიული გადასახადების ესტონური მოდელი”) გულისხმობს ნულოვანი კორპორატიული საგადასახადო განაკვეთს გაუნაწილებელ მოგებაზე და 15% განაკვეთს განაწილებულ მოგებაზე, წინა საგადასახადო განაკვეთთან შედარებით 15%-ით იბეგრებოდა მოგება გადასახადის გადახდამდე, მიუხედავად მოგების განაწილებისა და შენარჩუნებისა. ცვლილებების შედეგად, 2023 წლის 1 იანვრიდან კომპანიები გადაიხდიან კორპორატიულ საშემოსავლო გადასახადს მოგების განაწილებაზე (მოგება განაწილებული აქციონერებზე როგორც დივიდენდები) და ინდივიდუალურ გადარიცხვებზე რონლებიც შეიძლება ჩაითვალოს ინდივიდუალურ შენადანად გაუნაწილებელ მოგებაში (სარგებელი, საჩუქარი, გადახდები, არასაბაზრო პირობებში ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან, ხარჯები რომლებიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან და სხვა.)

დივიდენდების განაწილების შედეგად წარმოქმნილი კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადი აღიარებულია დივიდენდების პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, ფაქტობრივი საგადასახადო თარიღის ან დივიდენდების გადანაწილების პერიოდის მიუხედავად. საგადასახადო განაკვეთი წმინდა განაწილების მოცულობის 15/85.

2023 წელს და შემდგომ გამოცხადებული და გადახდილი ნებისმიერი დივიდენდის გადასახადიდან, 2022 წლამდე დაგროვილი შემოსავლიდან, საგადასახადო კრედიტი ხელმისაწვდომია კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადისთვის რომელიც გადახდილია წომა წლების განმავლობაში გაუნაწილებელი მოგებით.

კორპორატიული მოგების გადასახადის შეცვლილი კონცეფციის თანახმად, არ იქნება დროებითი განსხვავებები აქტივების და ვალდებულებების ფინანსურ ანგარიშგებაში მიმდინარე ღირებულებასა და საგადასახადო ბაზას შორის. ამიტომაც, გადავადებული აქტივები და ვალდებულებები, განსაზღვრული ბასს 12 მოგების გადასახადში, არ არის ჩამოყალიბებული შემდგომში 2023 წლის 1 იანვარს.

3.12 დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოები

დაქირავებულ პირთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები, რომელთა გადახდა მთლიანად ხდება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრებიდან 12 თვეში, რომლის განმავლობაშიც დაქირავებული პირები გასწევნ შესაბამის მომსახურებას, მოიცავს:

- (ა) ხელფასებს, ანაზღაურებებსა და პრემიებს;
- (ბ) წლიურ ფასიან შვებულებებს და ბიულეტენის ანაზღაურებებს;
- (გ) არაფულად გასამრჯელოებს;

თუ დაქირავებულმა პირმა რომელიმე სააღრიცხვო პერიოდში საწარმოს გაუწია მომსახურება, დაქირავებუ;ო პირის მოკლევადიანი გასამრჯელოების არადისკონტირებული ოდენობა, რომელიც გადასახდელია ამ მომსახურებისთვის, საწარმომ უნდა აღიაროს:

(ა) როგორც ვალდებულება (დარიცხული ხარჯი) ნებისმიერი, უკვე გადახდილი თანხის გამოკლების შემდეგ. თუ უკვე გადახდილი თანხა აღემატება გასამრჯელოს არადისკონტირებულ ღირებულებას, ნამეტი თანხა უნდა აღიარდეს აქტივად (წინასწარ გაწეულ ხარჯად) იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც წინასწარ გადახდა უზრუნველყოფს მომავალში გადასახდელების შემცირებას ან ფულადი სახსრების უკან დაბრუნებას.

(ბ) როგორც ხარჯი, თუკი მისი ოდენობა არ არის ჩართული აქტივის თვითღირებულებაში.

პრემიები

გადასახდელი პრემიების მოსალოდნელი ხარჯი აღიარდება მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუწარსული მოვლენის შედეგად კომპანიას აქვს ზემოაღნიშნული გასამრჯელოების გადახდის მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება და შესაძლებელია ვალდებულების საიმედოდ შეფასება.

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

3.13 შემოსავალი

კომპანია გამოიმუშავებს შემოსავალს გაცემულ სესხებზე დარიცხული პროცენტებისა და საკომისიოებისაგან.

შემოსავალი აღიარებულია იმ ოდენობით, რაც ასახავს იმ მოსაკრებელს, რომელსაც მოელის ორგანიზაცია მომხმარებლისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ.

კომპანია შემოსავალს იმ შემთხვევაში აღირებს, თუ ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია:

(ა) ხელშეკრულების მონაწილე მხარეებმა დაამტკიცეს ხელშეკრულება (წერილობით, სიტყვიერად ან სხვა მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად) და შესაბამისი სახელშეკრულებო პირობების შესრულების ვალდებულება აიღეს;

(ბ) კომპანიას შეუძლია გადასაცემ საქონელთან ან მომსახურებასთან დაკავშირებული თითოეული მხარის უფლებების იდენტიფიკაცია;

(გ) კომპანიას შეუძლია გადასაცემი საქონლის ან მომსახურებისთვის გადახდის პირობების იდენტიფიკაცია;

(დ) ხელშეკრულებას კომერციული შინაარსი აქვს (ე.ი. მოსალოდნელია, რომ მოცემული ხელშეკრულების შედეგად შეიცვლება საწარმოს სამომავლო ფულადი ნაკადების წარმოქმნის ვადები, სიდიდე და მასთან დაკავშირებული რისკი); და

(ე) მოსალოდნელია, რომ საწარმო მიიღებს ანაზღაურებას, რომლის მიღების უფლებასაც მოიპოვებს მომხმარებლისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ. ანაზღაურების თანხის მიღების ალბათობის შესაფასებლად, საწარმომ უნდა განიხილოს მხოლოდ მომხმარებლის უნარი და განზრახვა, გადაიხადოს მოცემული ანაზღაურების თანხა, მისი გადახდის ვადის დადგომისას. ანაზღაურების ოდენობა, რომლის მიღების უფლებაც საწარმოს აქვს, შეიძლება ხელშეკრულებაში მითითებულ ფასზე ნაკლები იყოს, კერძოდ, იმ შემთხვევაში, თუ ანაზღაურების სიდიდე ცვალებადია იმის გამო, რომ საწარმომ შეიძლება ფასდათმობა შესთავაზოს მომხმარებელს.

ხელშეკრულება არის ორ ან რამდენიმე მხარეს შორის შეთანხმება, რომელიც წარმოშობს იურიდიული ძალის მქონე უფლებებსა და ვალდებულებებს. სახელშეკრულებო ვალდებულებებისა და უფლებების იურიდიულ დაცვას კანონმდებლობა უზრუნველყოფს. ხელშეკრულებები შეიძლება იყოს წერილობითი ან სიტყვიერი ფორმის, ან იგულისხმებოდეს საწარმოს მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. მომხმარებლებთან ხელშეკრულებების გაფორმების პრაქტიკა და პროცესები განსხვავებულია სხვადასხვა იურისდიქციაში, დარგებსა და საწარმოებში. გარდა ამისა, შეიძლება განსხვავებული იყოს საწარმოს ფარგლებშიც (მაგალითად, შეიძლება დამოკიდებული იყოს მომხმარებლების კატეგორიაზე, ან დაპირებული საქონლის ან მომსახურების ხასიათზე). საწარმომ ზემოაღნიშნული პრაქტიკა და პროცესები უნდა გააანალიზოს იმის დასადგენად, მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულება წარმოქმნის თუ არა იურიდიული ძალის მქონე უფლებებსა და ვალდებულებებს, ხოლო თუ წარმოქმნის, დროის რომელ მომენტში.

ხელშეკრულებების გაერთიანება

საწარმომ უნდა გააერთიანოს ერთსა და იმავე მომხმარებელთან (ან ერთი და იმავე მომხმარებლის დაკავშირებულ მხარეებთან) ერთდროულად, ან თითქმის ერთსა და იმავე დროს გაფორმებული ორი ან რამდენიმე ხელშეკრულება და ეს ხელშეკრულებები აღრიცხოს, როგორც ერთი ხელშეკრულება, თუ დაკმაყოფილებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმებიდან ერთი ან რამდენიმე:

(ა) ხელშეკრულებებზე მოლაპარაკება წარმოებს, როგორც ერთი კომერციული მიზნის პაკეტი;

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ბ) ერთი ხელშეკრულების ფარგლებში გადასახდელი ანაზღაურების ოდენობა დამოკიდებულია სხვა ხელშეკრულების ფასზე, ან შესრულებაზე (შედევებზე); ან

(გ) ხელშეკრულების მიხედვით დაპირებული საქონელი ან მომსახურება (ან თითოეული ხელშეკრულებით დაპირებული ზოგიერთი საქონელი ან მომსახურება) ერთი შესასრულებელი ვალდებულების ნაწილია.

ხელშეკრულების მოდიფიკაცია

ხელშეკრულების მოდიფიკაცია არის ხელშეკრულების მოცულობის ან ფასის (ან ორივე) შეცვლა, რომელსაც ამტკიცებენ ხელშეკრულების მხარეები. ხელშეკრულების მოდიფიცირება ხდება მაშინ, როდესაც ხელშეკრულების მხარეები ამტკიცებენ ცვლილებას, რომელიც ქმნის ახალ ან ცვლის ხელშეკრულების მხარეთა შესასრულებელ უფლებებსა და ვალდებულებებს. კომპანია ითვალისწინებს ხელშეკრულების მოდიფიკაციას, როგორც ცალკეული ხელშეკრულებას, თუ შესრულებულია შემდეგი ორივე პირობა:

(ა) ხელშეკრულების მოქმედების ფარგლები იზრდება დაპირებული საქონლის ან მომსახურების დამატების გამო, რომლებიც განსხვავებულია; და

(ბ) ხელშეკრულების ფასი იზრდება გათვალისწინებული ოდენობით, რაც ასახავს კომპანიის ცალკეული გაყიდვების ფასს რომელიც გამომდინარეობს დამატებითი დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მიწოდებიდან და ამ ფასის ნებისმიერ შესაბამის კორექტირებას, რაც ასახავს კონკრეტული ხელშეკრულების გარემოებებს.

შესასრულებელი ვალდებულებების იდენტიფიკაცია

კონტრაქტის გაფორმებისას, კომპანია აფასებს მომხმარებლისთვის ხელშეკრულებით დაპირებულ საქონელს ან მომსახურებას და თითოეულ დაპირებას განსაზღვრავს როგორც შესასრულებელ ვალდებულებას, რომელიც უნდა გადაეცეს მომხმარებელს ან:

(ა) გადასაცემი განსხვავებული საქონელი ან მომსახურება (ან საქონლის ან მომსახურების პაკეტი); ან

(ბ) განსხვავებული საქონლის ან მომსახურებების სერია, რომლებიც ძირითადად ერთი და იგივეა და მომხმარებლებს ერთი და იმავე სქემის მიხედვით გადაეცემა.

დაპირებები მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებში

ზოგადად, კლიენტთან ხელშეკრულებაში ცალსახად მითითებულია ის საქონელი ან მომსახურება, რომელთა გადაცემასაც ორგანიზაცია ჰპირდება მომხმარებელს. შესრულების ვალდებულებები არ მოიცავს იმ საქმიანობას, რომელიც ორგანიზაციამ უნდა შეასრულოს კონტრაქტის შესრულებისათვის, გარდა იმ შემთხვევებისა, თუ ეს საქმიანობა არ გადასცემს მომხმარებელს საქონელს ან მომსახურებას.

შესასრულებელი ვალდებულებების შესრულება

საწარმომ მაშინ უნდა აღიაროს ამონაგები, როდესაც (ან როგორც კი) საწარმო შეასრულებს შესასრულებელ ვალდებულებას დაპირებული საქონლის ან მომსახურების (მაგალითად, აქტივის) მომხმარებლისთვის გადაცემით. აქტივი გადაცემულად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, როდესაც (ან როგორც კი) მომხმარებელი მოიპოვებს მოცემულ აქტივზე კონტროლს.

შესასრულებელი ვალდებულებების შესრულება დროთა განმავლობაში

საწარმო საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლს დროთა განმავლობაში გადასცემს და, მაშასადამე, დროთა განმავლობაში ასრულებს შესასრულებელ ვალდებულებას და აღიარებს ამონაგებსაც, როდესაც ქვემოთ განხილული კრიტერიუმებიდან ერთ-ერთი დაკმაყოფილდება:

(ა) მომხმარებელი იღებს და მყისიერად მოიხმარს მიღებულ სარგებელს, საწარმოს მხრიდან შესასრულებელი ვალდებულების შესრულებისთანავე;

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ბ) საწარმოს მიერ თავისი შესასრულებელი ვალდებულების შესრულების შედეგად იქმნება ან უმჯობესდება აქტივი (მაგალითად, დაუმთავრებელი წარმოება), რომელზეც მომხმარებელი კონტროლს მაშინვე მოიპოვებს, როგორც კი აქტივი შეიქმნება ან გაუმჯობესდება; ან

(გ) საწარმოს მიერ შესასრულებელი ვალდებულების შესრულება არ იწვევს ისეთი აქტივის შექმნას, რომლის გამოყენებაც საწარმოს შეუძლია სხვა მიზნებისთვის და, ამასთან, საწარმოს გააჩნია ანაზღაურების მიღების იურიდიული ძალის მქონე უფლება ვალდებულების იმ ნაწილისთვის, რომელიც შესრულებულია მოცემული თარიღისთვის.

შესასრულებელი ვალდებულების შესრულების ხარისხის შეფასება

საწარმომ თითოეული შესასრულებელი ვალდებულებისთვის, რომელიც დროთა განმავლობაში სრულდება, ამონაგები უნდა აღიაროს გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ამ შესასრულებელი ვალდებულების შესრულების ხარისხის შეფასებით. ვალდებულების შესრულების ხარისხის შეფასებისას მიზანია საწარმოს საქმიანობის შედეგების ასახვა მომხმარებლისთვის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლის გადაცემაში (ე.ი. საწარმოს შესასრულებელი ვალდებულების შესრულება).

საწარმომ მხოლოდ იმ შემთხვევაში უნდა აღიაროს ამონაგები დროთა განმავლობაში შესასრულებელ ვალდებულებასთან მიმართებით, თუ მას მოცემული შესასრულებელი ვალდებულების შესრულების ხარისხის შეფასება შეუძლია გონივრულობის ფარგლებში.

გარკვეულ გარემოებებში (მაგალითად, ხელშეკრულების საწყის ეტაპებზე), საწარმომ შეიძლება ვერ შეძლოს შესასრულებელი ვალდებულების შესრულების შედეგის გონივრული შეფასება, მაგრამ მოელოდეს, რომ აინაზღაურებს ამ შესასრულებელი ვალდებულების შესრულებისთვის გაწეულ დანახარჯებს. ასეთ ვითარებაში, საწარმომ ამონაგები უნდა აღიაროს მხოლოდ გაწეული დანახარჯების ოდენობით მანამ, სანამ არ შეძლებს შესასრულებელი ვალდებულების შესრულების შედეგის გონივრულად შეფასებას.

შესრულების ვალდებულებები შესრულებული დროის გარკვეულ მომენტში

თუ შესრულების ვალდებულება დროულად არ დაკმაყოფილდა, როგორც ეს მოცემულია ზემოთ მოცემულ პუნქტში, კომპანია აკმაყოფილებს შესრულების ვალდებულებას დროის გარკვეულ მომენტში. იმ დროის გარკვეული მომენტის დასადგენად, როდესაც მომხმარებელი იღებს კონტროლს დაპირებულ აქტივზე და კომპანია აკმაყოფილებს შესრულების ვალდებულებას, კომპანია ითვალისწინებს კონტროლის გადაცემის მოთხოვნებსა და ინდიკატორებს.

შეფასება

თუ შესრულების ვალდებულება დროულად არ დაკმაყოფილდა, როგორც ეს მოცემულია ზემოთ მოცემულ პუნქტში, კომპანია აკმაყოფილებს შესრულების ვალდებულებას დროის გარკვეულ მომენტში. იმ დროის გარკვეული მომენტის დასადგენად, როდესაც მომხმარებელი იღებს კონტროლს დაპირებულ აქტივზე და კომპანია აკმაყოფილებს შესრულების ვალდებულებას, კომპანია ითვალისწინებს კონტროლის გადაცემის მოთხოვნებსა და ინდიკატორებს.

გარიგების ფასის განსაზღვრა

კომპანია ტრანსაქციის ფასის დასადგენად განიხილავს ხელშეკრულების პირობებსა და ჩვეულებრივ ბიზნეს პრაქტიკას. ტრანსაქციის ფასი არის იმ ასანაზღაურებელი თანხის ოდენობა, რომელზეც კომპანია ელოდება უფლებამოსილების მიღებას მომხმარებლისთვის დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ, მესამე მხარის სახელით შეგროვებული თანხების გამოკლებით (მაგალითად,

გაყიდვების ზოგიერთი გადასახადი). კლიენტთან კონტრაქტში დაპირებული ანაზღაურება შეიძლება შეიცავდეს ფიქსირებულ თანხებს, ცვლად თანხებს ან ორივეს.

ტრანსაქციის ფასის დადგენისას კომპანია განიხილავს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილი ფაქტორების ეფექტს:

- (ა) ცვალებადი ანაზღაურება;
- (ბ) ცვალებადი ანაზღაურების შეფასებების შეზღუდვა;
- (გ) ხელშეკრულებაში დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის არსებობა;
- (დ) არაფულადი ანაზღაურება;
- (ე) მომხმარებლისთვის გადასახდელი ანაზღაურება.

ცვალებადი ანაზღაურება

თუ ხელშეკრულებაში დაპირებული ანაზღაურება გულისხმობს ცვლად ოდენობას, კომპანია აფასებს ანაზღაურება ოდენობას, რომელზედაც პირი მიიღებს უფლებას დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისთვის გადაცემის სანაცვლოდ.

ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, კომპანია ანახლებს ტრანსაქციის სავარაუდო ფასს (მათ შორის, ანახლებს მის შეფასებას იმასთან დაკავშირებით, შეზღუდულია თუ არა ცვლადი ანაზღაურების შეფასება), რათა რეალურად წარმოადგინონ გარემოებები, რომელშიც არსებობენ საანგარიშო პერიოდის ბოლოს და გარემოებების ცვლილებები საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში.

დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის არსებობა ხელშეკრულებაში

როდესაც ხელშეკრულებაში არის მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტი, კომპანია წარმოადგენს დაფინანსების შედეგებს (შემოსავალი ან ხარჯი პროცენტებიდან) მომხმარებელთან კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლისგან გამოკლებით, საერთო შემოსავლის ანგარიშში. საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარებულია მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც საკონტრაქტო აქტივი (ან დებიტორული ვალდებულება) ან ხელშეკრულების ვალდებულება აღიარებულია მომხმარებელთან კონტრაქტის აღრიცხვაში.

გარიგების ფასის განაწილება შესასრულებელ ვალდებულებებზე

ტრანსაქციის ფასი ნაწილდება თითოეული შესრულების ვალდებულებებზე, ისე, რომ განაწილებული თანხა ასახავს იმ ასანაზღაურებელი თანხის ოდენობას, რომელზეც ორგანიზაცია მოელის უფლების მიღებას მომხმარებელისთვის დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ.

გარიგების ფასის ცვლილებები

თუ კონტრაქტის გაფორმების შემდეგ, ტრანსაქციის ფასი შეიცვლება, კომპანია ანაწილებს ცვლილებებს ხელშეკრულებაში შესრულების ვალდებულებებზე იმავე საფუძველზე, როგორც ხელშეკრულების გაფორმებისას. შესაბამისად, კომპანია არ ახდენს ტრანსაქციის ფასის თავიდან გადანაწილებას, რათა ასახოს ცვლილებები ცალკეულ გაყიდვის ფასებზე, ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ. დაკმაყოფილებული შესრულების ვალდებულებისთვის განაწილებული თანხები აღიარებულია შემოსავლის ან შემოსავლის შემცირების სახით, იმ პერიოდში, როდესაც იცვლება ტრანსაქციის ფასი.

ხელშეკრულების დანახარჯები

ხელშეკრულების გაფორმებასთან დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები

კომპანია კლიენტთან ხელშეკრულების მოპოვების დამატებით ხარჯებს აღიარებს როგორც აქტივებს, იმ შემთხვევაში თუ კომპანია ელოდება ამ ხარჯების ანაზღაურებას. ხელშეკრულების მოპოვებისთვის გაღებული ხარჯები, რომლებიც იქნებოდა გაღებული მიუხედავად იმისა იქნა თუ არა ხელშეკრულება მოპოვებული, მათი წარმოშობისას უნდა იქნას აღიარებული როგორც ხარჯები, გარდა იმ შემთხვევებისა როდესაც ეს ხარჯები ერიცხება კლიენტს, მიუხედავად იმისა იქნა თუ არა ხელშეკრულება მიღებული.

ხელშეკრულების პირობების შესრულების დანახარჯები

კომპანია აღიარებს აქტივს კონტრაქტის შესრულებისთვის გაწეული ხარჯებისგან მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს ხარჯები აკმაყოფილებს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ კრიტერიუმს:

(ა) დანახარჯები უშუალოდ არის დაკავშირებული ხელშეკრულებასთან, ან სავარაუდო ხელშეკრულებასთან, რომლის კონკრეტულად იდენტიფიცირება შეუძლია საწარმოს (მაგალითად, არსებული ხელშეკრულების განახლებასთან დაკავშირებით გასაწევი მომსახურების დანახარჯები, ან დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია გადასაცემ აქტივთან კონკრეტული ხელშეკრულების ფარგლებში, რომელიც ჯერ არ არის დამტკიცებული);

(ბ) დანახარჯები წარმოქმნის ან აუმჯობესებს საწარმოს რესურსების ხარისხს, რომლებსაც საწარმო მომავალში გამოიყენებს შესასრულებელი ვალდებულების შესრულების (ან შესრულების გაგრძელების) მიზნით; და

(გ) მოსალოდნელია ამ დანახარჯების ანაზღაურება.

დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდაა დაკავშირებული ხელშეკრულებასთან (ან კონკრეტულ სავარაუდო ხელშეკრულებასთან) მოიცავს შემდეგი სახის დანახარჯებს:

(ა) სამუშაო ძალის ანაზღაურების პირდაპირი დანახარჯები (მაგალითად, იმ დაქირავებულ პირთა სარგოები და ხელფასები, რომლებიც დაპირებულ მომსახურებას უწევენ უშუალოდ მომხმარებელს);

(ბ) მასალების პირდაპირი დანახარჯი (მაგალითად, მომხმარებლისთვის დაპირებული მომსახურების გასაწევად გამოყენებული მასალები);

(გ) ის განაწილებული დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ არის დაკავშირებული ხელშეკრულებასთან, ან ხელშეკრულების ფარგლებში განხორციელებულ საქმიანობასთან (მაგალითად, ხელშეკრულების მართვისა და მისი შესრულების კონტროლის დანახარჯები, დაზღვევა და ხელშეკრულების პირობების შესასრულებლად გამოყენებული ინსტრუმენტებისა და მოწყობილობების ცვეთა);

(დ) დანახარჯები, რომლებიც ცალსახად ექვემდებარება მომხმარებლის მხრიდან ანაზღაურებას ხელშეკრულების ფარგლებში; და

(ე) სხვა დანახარჯები, რომლებიც მხოლოდ იმიტომ გაიწევა, რომ საწარმომ გააფორმა მოცემული ხელშეკრულება (მაგალითად, ქვემენარდეებისთვის გადასახდელი თანხები).

საწარმომ ხარჯების სახით უნდა აღიაროს შემდეგი სახის დანახარჯები მათი გაწევისთანავე:

(ა) საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები (იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ეს დანახარჯები ცალსახად ექვემდებარება მომხმარებლის მხრიდან ანაზღაურებას ხელშეკრულების ფარგლებში;

(ბ) მასალების, სამუშაო ძალის ან სხვა რესურსების დანაკარგები, რაც წარმოიშვა ხელშეკრულების შესრულებისას და არ აისახა ხელშეკრულების ფასში;

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(გ) დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ უკვე შესრულებულ შესასრულებელ ვალდებულებებთან (ან ნაწილობრივ შესრულებულ შესასრულებელ ვალდებულებებთან) (ე.ი. დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია წარსული პერიოდების საქმიანობასთან); და

(დ) დანახარჯი, რომელთან მიმართებაშიც საწარმო ვერ ადგენს, შეუსრულებელ შესასრულებელ ვალდებულებებთან არის დაკავშირებული, თუ უკვე შესრულებულ შესასრულებელ ვალდებულებებთან (ან ნაწილობრივ შესრულებულ შესასრულებელ ვალდებულებებთან).

ამორტიზაცია და გაუფასურება

ზემოაღნიშნული პუნქტების შესაბამისად აღიარებული აქტივის ამორტიზაცია ხორციელდება სისტემატურად, რაც შეესაბამება იმ საქონლის ან მომსახურების მომხმარებელზე გადაცემას, რომელსაც ეხება აღნიშნული აქტივი. კომპანია განაახლებს ამორტიზაციას, რაც ასახავს მნიშვნელოვან ცვლილებას კომპანიის იმ საქონლის ან მომსახურების გადაცემის მოსალოდნელ ვადებში, რომელთანაც კავშირშია აღნიშნული აქტივი. ასეთი ცვლილება აღირიცხება როგორც ბუღალტრული აღრიცხვის შეფასების ცვლილება ბასს 8-ის შესაბამისად.

კომპანია აღიარებს ზარალს გაუფასურებიდან მოგება-ზარალში იმ ზომამდე, რა ზომითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება ანაზღაურებადი თანხის ოდენობას, რომელსაც კომპანია ელოდება მიიღოს იმ საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ, რომლებსაც ეხება აქტივი; იმ დანახარჯების გამოკლებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია აღნიშნული საქონლის ან მომსახურების მიწოდებასთან და რომლებიც არ იქნენ აღიარებული როგორც ხარჯები.

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი ყველა ფინანსური აქტივისთვის, გარდა ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც კლასიფიცირდება როგორც ვაჭრობისათვის გამიზნული ფინანსური აქტივი ან როგორც ფინანსური აქტივები, შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალზე, აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში როგორც “საპროცენტო შემოსავლები” და “საპროცენტო ხარჯები”, რომლებიც განსაზღვრულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

როდესაც ფინანსური აქტივის, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის, საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების ზარალის გამო, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიყენებით ახალ (შემცირებულ) საბალანსო ღირებულებაზე.

საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები

სესხის გაცემის საკომისიო, რომელიც წარმოიშობა სესხის გაცემის მომენტში გადავადებულია (ყველა პირდაპირ ხარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც ამ სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესწორება. საკომისიოები და სხვა შემოსავლები და ხარჯები აღრიცხულია დარიცხვის მეთოდით როცა მომსახურება იქნა გაწეული. სესხების პორტფელისა და სხვა მენეჯმენტის საკონსულტაციო და მომსახურების საფასურის აღრიცხვა ხორციელდება მოქმედი მომსახურების ხელშეკრულებების საფუძველზე.

ფასს 15-ის დანერგვის გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ამ ცვლილებას მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია კომპანიის საწყის გაუნაწილებელი მოგებაზე, ან აღიარებული შემოსავლების ოდენობაზე, ვინაიდან ცვლილება ძირითადად ეხება რეპრეზენტაციის ცვლილებას. მენეჯმენტს არ შეუტანია ცვლილებები წინა წარდგენილ მონაცემებში ფასს 15-ის დანერგვის ეფექტის გამო, ვინაიდან იგი აშკარად არა არსებობს.

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

4 ძირითადი საშუალებები

ლარი	დაუმთავრებელი მშენებლობა	შენობები	კომპიუტერული ტექნიკა	ავეჯი	სხვა	სულ
თვითღირებულება						
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	462,248	-	8,299	9,420	37,503	517,470
შემოსვლა	31,900	-	1,806	8,894	11,600	54,200
შიდა მოძრაობა	(494,148)	494,148	-	-	-	-
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	494,148	10,105	18,314	49,103	571,670
შემოსვლა	-	-	15,777	-	-	15,777
გასვლა	-	(494,148)	-	-	-	(494,148)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	25,882	18,314	49,103	93,299
დაგროვილი ცვეთა						
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	-	-	8,043	7,762	28,669	44,474
წლის ცვეთა	-	1,759	403	919	2,172	5,253
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	1,759	8,446	8,681	30,841	49,727
წლის ცვეთა	-	12,219	476	1,857	3,404	17,956
გასვლის შედეგად ელიმინაცია	-	(13,978)	-	-	-	(13,978)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	8,922	10,538	34,245	53,705
საბალანსო ღირებულება						
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	492,389	1,659	9,633	18,262	521,943
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	16,960	7,776	14,858	39,594

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ გააჩნდა უზრუნველყოფის სახით ჩადებული, ან სხვა რაიმე შეზღუდვის მქონე ძირითადი საშუალებები. ცვეთის ხარჯი სრულად მიეკუთვნა ადმინისტრაციულ ხარჯებს.

5 გაცემული სესხები

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
გაცემული სესხები	1,670,137	1,827,469
სესხების გაუფასურების რეზერვი	(273,822)	(205,304)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	1,396,315	1,622,165

მიმდინარე/გრძელვადიანი გაცემული სესხები:

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სულ გაცემული სესხების გრძელვადიანი ნაწილი	250,689	349,204
სულ გაცემული სესხების მოკლევადიანი ნაწილი	1,145,626	1,272,961
სულ	1,396,315	1,622,165

სესხები და ავანსებისამომხმარებლო პროფილის მიხედვით შემდეგნაირია:

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ფიზიკური პირები	851,509	1,287,598
იურიდიული პირები	544,806	334,567
სულ	1,396,315	1,622,165

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები მიზნობრიობის მიხედვით:

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
იპოთეკური სესხები	382,524	391,857
სამომხმარებლო სესხები	468,985	895,741
სულ	851,509	1,287,598

გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვში ცვლილება პერიოდის განმავლობაში შედგება შემდეგისაგან:

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
1 იანვარი	205,304	93,616
+ საექვო ვალების ხარჯი პერიოდში	481,254	278,907
- წინა პერიოდში აღიარებული საექვო ვალების ჩამოწერა ხარჯებში	(412,736)	(167,219)
- წინა პერიოდში აღიარებული საექვო ვალების აღდგენა	-	-
31 დეკემბერი	273,822	205,304

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ეფექტური წლიური საპროცენტო განაკვეთი მომხმარებლებზე დოლარში გაცემულ სესხებსა და ავანსებზე შეადგენდა 24%-48% პროცენტს (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 24%-48%). კლიენტებზე გაცემული სესხების დაფარვის ვადიანობის ანალიზი მოცემულია 16.3 და 21-ე შენიშვნებში. კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ანალიზი წადრმოდგენილია შენიშვნა 16.2-ში. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაკუთრებული აქტივების ღირებულება შეადგენდა 182,044 ლარს (2018: 200,251 ლარი). კომპანია აპირებს ამ აქტივების გაყიდვას ახლო პერიოდის განმავლობაში (შენიშვნა 6).

6 სხვა აქტივები

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
დასაკუთრებული ქონება	182,044	200,251
სხვა მოთხოვნები	37,700	30,995
წინასწარი გადახდები ძირითადი საშუალებების შესაძენად	-	26,000
სხვა წინასწარი ხარჯები	67,547	32,831
გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(26,000)	-
	261,291	290,077

დასაკუთრებული ქონება შედგება

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
უძრავი ქონება	63,034	78,010
სატრანსპორტო საშუალებები	119,010	122,241
	182,044	200,251

ყველა სხვა მოთხოვნა და წინასწარ გაწეული ხარჯები მოკლევადიანია. სხვა მოთხოვნები ძირითადად მოიცავს 30-90 დღიან პერიოდს. სხვა მოთხოვნებს პროცენტი არ ერიცხება. არცერთი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნის ამოღების პერიოდი არ სცილდება 365 დღეს. მოთხოვნების სამართლიანი ღირებულება დაახლოებით უტოლდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

კომპანიის პოლიტიკაა, რომ უზრუნველყოს გირაოს დროული რეალიზაცია თანმიმდევრულად. აქტივები არის შეფასებული უმცირესით საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ღირებულებას შორის სხვაობით.

7 ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ნაღდი ფულადი სახსრები	4,752	14,032
ფულადი სახსრები საბანკო ანგარიშებზე	849,507	188,449
	<u>854,259</u>	<u>202,481</u>

ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე ვალუტების მიხედვით იხილეთ შენიშვნა 16.2-ში

8 სესხები

ლარი	მოკლევადიანი		გრძელვადიანი	
	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სესხები ფიზიკური პირებისაგან	-	-	86,611	24,140
სესხები იურიდიული პირებისაგან	89,652	41,906	4,017,836	3,384,166
	<u>89,652</u>	<u>41,906</u>	<u>4,104,447</u>	<u>3,408,306</u>

წლიური საპროცენტო განაკვეთი ნასესხებ სახსრებზე მერყეობდა 12%-დან 13%-მდე ფარგლებში, რაც დაახლოებით საბაზრო განაკვეთების ტოლია მოცემული პერიოდისთვის. ყველა მიღებული სესხი მოკლევადიანია.

მიღებული სესხები არ არის კომპანიის რაიმე აქტივებით უზრუნველყოფილი და სასესხო ხელშეკრულებებით არ მოითხოვება რაიმე პირობების, მაგალითად ფინანსური კოეფიციენტების გარკვეული მაჩვენებლების, დაცვა.

უცხოური ვალუტის რისკებზე კომპანიის ზემოქმედების შესახებ დამატებითი ინფორმაციისათვის იხილეთ შენიშვნა 16.2.

დაკავშირებული/არა დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხების ჩაშლა:

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხები	2,528,625	1,863,546
არადაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხები	1,665,474	1,586,666
	<u>4,194,099</u>	<u>3,450,212</u>

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

9 საგაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ვალდებულებები სხვადასხვა მომსახურებისა და საქონლის მომწოდებლებისადმი	5,780	14,820
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები	27,751	24,142
	33,531	38,962

სხვა ვალდებულებებს საპროცენტო სარგებელი არ ერიცხება. კომპანიას აქვს ფინანსური რისკების მართვის პოლიტიკა, რათა უზრუნველყოს, რომ ყველა ვალდებულება იყოს გადახდილი საკრედიტო პერიოდის ვადაში. უცხოური ვალუტის რისკებზე კომპანიის ზემოქმედების შესახებ დამატებითი ინფორმაციისათვის იხილეთ შენიშვნა 16.2.

10 საპროცენტო და სხვა მსგავსი შემოსავალი

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხებიდან მიღებული პროცენტი	261,737	269,114
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხებიდან მიღებული პროცენტი	110,611	57,614
	372,348	326,728

11 უცხოური ვალუტისა და უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების გადაფასებიდან მიღებული ზარალი

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
მოგება/(ზარალი) საკურსო სხვაობიდან:		
ფული და ფულის ექვივალენტები	6,724	(7,421)
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ავანსები	-	200,117
სესხები	(234,790)	(349,955)
შემოსავალი უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან	10,683	154,012
	(217,383)	(3,247)

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

12 სხვა ხარჯები

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ოფისის იჯარა	16,513	5,512
საწვავის ხარჯები	38	300
დაცვა	2,454	2,603
საოფისე მასალები	4,759	6,454
რემონტის ხარჯები	-	9,858
კომუნალური ხარჯები	5,034	4,850
საკონსულტაციო და სხვა მომსახურების ხარჯები	-	7,381
სარეკლამო ხარჯები	-	6,834
ბანკისა და სხვა საკომისიო ხარჯები	1,955	1,047
წარმომადგენლობითი ხარჯები	565	2,590
გადასახადები, გარდა საშემოსავლო გადასახადისა, ჯარიმები	54,968	13,070
სხვა ხარჯები	45,228	15,385
	131,514	75,884

13 შემდგომი მოვლენები

2020 წლის დასაწყისში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ COVID-19 კორონავირუსის გამოვლენა პანდემიად გამოაცხადა. გლობალურად, COVID-19-მა გამოიწვია ბიზნესის საქმიანობაში მნიშვნელოვანი შეფერხება და ეკონომიკური გაურკვევლობის მნიშვნელოვანი ზრდა, აქტივების ფასებით და ვალუტის გაცვლითი კურსების მომატებული ცვალებადობით. 2020 წლის მარტში, საქართველოს მთავრობამ მიიღო ყველა კომერციული საქმიანობის შეზღუდვის გადაწყვეტილება, აუცილებლობით გამოწვეული გარკვეული გამონაკლისების გარდა, მათ შორის - ინფრასტრუქტურული პროექტების სამშენებლო სამუშაოები.

ვინაიდან კომპანია ძირითადად მუშაობს სესხების გაცემაზე, მენეჯმენტს სჯერა, შეფერხებები ბიზნესის ამ სექტორში მინიმალურია, ხოლო სესხების გასაცემად მოზიდული სახსრების მიწოდებაც იყო ადეკვატური. 2020 წლის მარტის ბოლოსთვის, როცა საქართველოს მთავრობამ გამოაცხადა საგანგებო მდგომარეობა, კომპანია განაგრძობდა მუშაობას ყოველგვარი შეფერხებებისა და შეზღუდვების გარეშე. იზოლაციის განმავლობაში არ შემცირებულა საპროცენტო შემოსავლების მიღება. ამას გარდა, კომპანიის მენეჯმენტი თვლის, რომ წლის ბოლოსათვის შემოსავლები გაიზრდება.

კომპანია ისევ მუშაობს იმგვარი სამუშაო პროცესის ორგანიზებაზე, რომელიც მისცემს მას საშუალებას გაუმკლავდეს გაუთვალისწინებელ შემთხვევებთან დაკავშირებულ გამოწვევებს.

არ მომხდარა ცვლილებები უცხოელ, თუ ადგილობრივ მომწოდებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულების პირობებში. მენეჯმენტი პოზიტიურად აფასებს პანდემიის მიერ გამოწვეულ საბაზრო ფასის რისკებს, ვინაიდან მშენებლობის პროცესი დაგეგმილი იყო ბაზრის მოთხოვნის შესაბამისად.

კომპანიის მენეჯმენტმა მიიღო შემდგომი გადაწყვეტილებები, რომლებიც დაკავშირებულია სამუშაოს ორგანიზებასა და კადრების უზრუნველყოფასთან:

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

- როგორც მაღალი სოციალური პასუხისმგებლობის მქონე ორგანიზაციამ, კომპანიამ გადაწყვიტა შეენარჩუნებინა ყველა თანამშრომელი და გადაეხადა ხელფასები სრულად, მთელი ამ პერიოდის განმავლობაში;
- ადმინისტრაციის ყველა თანამშრომელი მუშაობდა დისტანციურად, სახლიდან;
- კომპანიამ შექმნა სპეციალური გუნდი პანდემიასთან დაკავშირებული საკითხების კოორდინირებისთვის;
- სამუშაო პროცესის ხელშეშლის თავიდან აცილების მიზნით, კომპანიამ თანამშრომლები უზრუნველყო სატრანსპორტო მომსახურებით.

კომპანიამ ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ზომები შეასრულა ყველა მათი თანამშრომლისა და მომხმარებლისათვის, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ გაცემული რეკომენდაციის შესაბამისად.

14 მნიშვნელოვანი ბუღალტრული დაშვებები და შეფასებები

დაშვებები და მსჯელობები არის მუდმივად შეფასებადი და დაფუძნებული ისტორიულ გამოცდილებაზე, ამასთან გათვალისწინებულია სხვა ფაქტორებიც, როგორებიც არის მომავალი მოვლენები და სარწმუნოა რომ მიესადაგება აღნიშნულ გარემოებებს.

14.1 მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები

კომპანია შეფასებებს და დაშვებებს აკეთებს სამომავლო ფაქტორების გათვალისწინებით. მიღებული საღირსეზო შეფასებები, განმარტების თანახმად, შესაძლოა არ დაემთხვეს რეალურ შედეგს. შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც შეიცავს სამომავლოდ აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების კორექტირების საჭიროების მნიშვნელოვან რისკს, განხილულია ქვემოთ.

ძირითადი საშუალებების სასიცოცხლო ვადები

ძირითადი საშუალებების სასაგებლიანობის ვადა არის განსჯის საკითხი, დაფუძნებული მსგავსი აქტივების გამოცდილებაზე. სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი დაკავშირებული აქტივებთან და მათი გამოყენება აქტივებთან ერთად. თუმცა, მსგავსი ფაქტორები როგორც საოპერაციო, ტექნიკური ან კომერციული ცვეთა ხშირად ამცირებენ აქტივების ეკონომიკურ სარგებელს. მენეჯმენტი აფასებს დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადას აქტივების მიმდინარე ტექნიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე და სავარაუდო ვადის მიხედვით, რა დროსაც კომპანია ელოდება რომ მიირებს სარგებელს. დარჩენილი სარგებლიანობის ვადის შეფასებისას განიხილება შემდეგი ფაქტორები: აქტივის მოსალოდნელი გამოყენება, დამოკიდებული საოპერაციო ფაქტორებზე და შენარჩუნების პროგრამაზე, რომელიც არის ცვეთაზე, ტექნიკურ და კომერციულ ცვეთაზე დამოკიდებული რომელიც წარმოიქმნება ბაზარზე ცვლილებების შედეგად.

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ხელმძღვანელობა იყენებს შეფასების მეთოდებს ფინანსური ინსტრუმენტების (როდესაც აქტივის საბაზრო კოტირებები არ არის ხელმისაწვდომი) და არაფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით. ეს მოიცავს იმის განსაზღვრასაც, თუ რა შეფასებებს და დაშვებებს გამოიყენებდნენ ბაზრის მონაწილეები ასეთი ინსტრუმენტების შეფასებისათვის. შეფასებების გაკეთებისას ხელმძღვანელობა შეძლებისდაგვარად ეყრდნობა დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს, რომლებიც ყოველთვის ხელმისაწვდომი არ არის. სადაც საბაზრო მონაცემები ხელმისაწვდომი არ არის ხელმძღვანელობა იყენებს ყველაზე ხელსაყრელ ინფორმაციას. ნავარაუდები სამართლიანი ღირებულება შესაძლოა განსხვავდებოდეს ფაქტიური

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფასებისგან, რომელიც დამოუკიდებელ მხარეებს შორის გარიგების შედეგად მიიღწევა ანგარიშგების თარიღისთვის (იხილეთ შენიშვნა 19).

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბიზნესის ნორმალური ოპერირების დროს კომპანია ახორციელებს ტრანზაქციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ეს ტრანზაქციები არის შეფასებული საბაზრო განაკვეთებით. განსჯა ეფუძნება განსაზღვრას იმისა, ტრანზაქციები არის შეფასებული საბაზრო ან არასაბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით, როდესაც არ არის აქტიური ბაზარი ასეთი ტრანზაქციებისთვის. ასეთი ფანსჯის ბაზა არის სხვა მსგავსი ტიპის ტრანზაქციები არადაკავშირებულ მხარეებთან და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი.

უიმედო ვალი

კომპანია აფასებს სესხებს და მოთხოვნებს ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის გაუფასურებაზე. კონკრეტულად, ზარალის ოდენობის დასადგენად საჭიროა მენეჯმენტის შეფასება მომავალი ფულადი ნაკადების ოდენობისა და დროის დასადგენად. ასეთი შეფასებები ემყარება მრავალი ფაქტორის შემცველ დაშვებებს და რეალური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს, რამაც მომავალში შესაძლოა რეზერვებში ცვლილებები გამოიწვიოს (იხ. შენიშვნა 5). ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხებისა და მოთხოვნებისათვის შექმნილი სპეციფიკური რეზერვების გარდა, კომპანია ასევე ქმნის ჯამური გაუფასურების რეზერვს იმ შემთხვევებისთვის, რომელთათვისაც სავალდებულოდ არ შექმნილა სპეციფიკური ანარიცხი, თუმცა აქვთ დეფოლტის უფრო დიდი რისკი, ვიდრე ჰქონდათ სესხის თავდაპირველად გაცემისას. ეს ითვალისწინებს ფაქტორებს, როგორიცაა ქვეყანაში/ინდუსტრიაში მდგომარეობის გაუარესების, ტექნოლოგიური მოძვლებების რისკები და ასევე სტრუქტურული სისუსტეების აღმოჩენა და ფულადი ნაკადების მდგომარეობის გაუარესება.

საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები

მენეჯმენტმა ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზნით გამოიყენა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები. საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებამ შესაძლოა ფინანსურ ვალდებულებებზე და საპროცენტო ხარჯებზე იქონიოს გავლენა.

14.2 ძირითადი დაშვებები მომავალთან დაკავშირებით

ფუნქციონირებადობის პრინციპის შეფასებები

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას კომპანიის მენეჯმენტი აფასებს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარს და ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებას, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

განგრძობითი ზარალები

მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდში კომპანიამ განიცადა 863,847 ლარის ოდენობის (2018: 599,271 ლარი) წმინდა ზარალი. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება აჩვენებს, რომ კომპანიის აკუმულირებული მოგება მუდმივად მცირდება ანგარიშგების პერიოდების განმავლობაში და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აკუმულირებულმა ზარალმა შეადგინა 4,176,876 ლარი (2018 წლის 31 დეკემბერი: 3,313,029 ლარი). 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მთლიანი ვალდებულებები აჭარბებდა მის მთლიან აქტოვებს 1,660,784 ლარით (2018: 796,937 ლარი).

ამას გარდა, კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი ოდენობის ნასესხები სახსრები, რაც შეადგენს - 4,194,099 ლარს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წლის 31 დეკემბერი: 3,450,212), რომელთაგანაც 2,528,625 დაკავშირებული მხარეებისგან ნასესხები სახსრებია (2018 წლის 31 დეკემბერს: 3,450,212). ამგვარი შეფასება იძლევა ეჭვის საბაზს კომპანიის შესაძლებლობის შესახებ - გააგრძელოს ფუნქციონირება მომავალში.

თუმცა, კომპანიის მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ კომპანია გააგრძელებს საქმიანობას მნიშვნელოვანი აქტივობების შემცირების გარეშე. მენეჯმენტი ითვალისწინებს კომპანიის წარსულ გამოცდილებასა და სპეციფიკას. ხელმძღვანელობა, ასევე განიხილავს, რომ კომპანიას აქვს გარკვეული სესხები დაკავშირებულ მხარეებთან, რომელიც შეიძლება იყოს დაბრუნებული, კონტრაქტის დასრულებამდე გაუთვალისწინებელი შემთხვევისას. ამასთანავე დამფუძნებლებისგან მიღებული 2,528,625 ლარის ოდენობის ნასესხები სახსრები შესაძლოა ახლო მომავალში განხილული იქნას, როგორც კაპიტალში კონტრიბუცია. მენეჯმენტმა მიიღო მნიშვნელოვანი წერილობითი დასტურები დაკავშირებული მხარეებისგან სესხებთან დაკავშირებით. ასევე, მენეჯმენტი განიხილავს ბალანსის თარიღის შემდგომ ფაქტობრივ მოვლენებს, რაც განსაზღვრავს, რომ კომპანია გააგრძელებს მნიშვნელოვან ზრდას.

კოვიდ-19

არსებობს ზოგადი განუსაზღვრელობა COVID 19-ის მომავალი გავრცელების შესახებ, მაგრამ ინდუსტრიის სპეციფიკიდან გამომდინარე, რომელშიც კომპანია ოპერირებს, და 2020 წლის მარტიდან, როცა მთავრობამ განსაკუთრებული ზომები მიიღო პანდემიის საპასუხოდ, ივნისამდე პერიოდში სიტუაციის გაუმჯობესების გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა თვლის, რომ კომპანიის მოქმედებს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპით დაარ დგას რისკის ქვეშ.

ზემოთ აღწერილი ყველა და სხვა მნიშვნელოვანი საკითხების გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანია ფუნქციონირებად საწარმოს წარმოადგენს და ამ მხრივ მნიშვნელოვანი გაურკვევლობები არ არსებობს, შესაბამისად, ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპით.

მენეჯმენტის მოლოდინით, არ მოხდება ბაზრის, ან რეგულაციების იმგვარი ნეგატიური განვითარება, რაც გავლენას იქონიებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, გააგრძელოს ოპერირება, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. კომპანია მიიჩნევს, რომ არ არსებობს სხვა მნიშვნელოვანი რისკები კომპანიის შესაძლებლობასთან დაკავშირებით, გააგრძელოს საქმიანობა ჩვეულ რეჟიმში და თანდათან გახდეს მომგებიანი.

15 ფინანსური ინსტრუმენტები

15.1 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკა

ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკის და მეთოდის დეტალები, მათ შორის შემოსავლების და ხარჯების აღიარების კრიტერიუმი ფინანსური აქტივების, ფინანსური ვალდებულებების და კაპიტალის ინსტრუმენტების ამიმართ გამჟღავნებულია შენიშვნა 3-ში.

15.2 ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიები

შენიშვნა 3.7-ი აღწერს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თითოეულ კატეგორიას და დაკავშირებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია შემდეგი კატეგორიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები საბალანსო ღირებულებით:

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფინანსური აქტივები

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ამორტიზებული ღირებულება:		
გაცემული სესხები	1,396,315	1,622,165
სხვა მოთხოვნები	37,700	30,995
ფული და ფულის ექვივალენტები	854,259	202,481
სულ ფინანსური აქტივები	2,288,274	1,855,641

ფინანსური ვალდებულებები

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ამორტიზებული ღირებულება:		
სესხები	4,194,099	3,450,212
სხვა ვალდებულებები	5,780	14,820
სულ ფინანსური ვალდებულებები	4,199,879	3,465,032

16 ფინანსური რისკის მართვა

საქმიანობიდან გამომდინარე, კომპანია დგას სხვადასხვა ფინანსური რისკის წინაშე. აღნიშნული საქმიანობა მოიცავს რისკების ან რისკების კომბინაციის ანალიზს, შეფასებას, მიღებასა და მართვას განსაზღვრული ხარისხით.

კომპანიის მიერ რისკების მართვა, შეფასება და დაკვირვება, ასევე რისკებზე ლიმიტის დაწესება და სხვა შიდა კონტროლის განსაზღვრა წარმოადგენს მუდმივ პროცესს. რისკების მართვის პროცესს გააჩნია გადამწყვეტი მნიშვნელობა კომპანიის სტაბილური რენტაბელობის შენარჩუნებისათვის და თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია მის საქმიანობასთან დაკავშირებულ რისკებზე. კომპანია დგას საოპერაციო, საკრედიტო, ლიკვირობის და საბაზრო რისკის წინაშე, რომელიც თავის მხრივ იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო ოპერაციებთან დაკავშირებულ რისკებად.

რისკის მართვის სტრუქტურა

სამეთვალყურეო საბჭო არის პასუხისმგებელი რისკების იდენტიფიცირებაში და კონტროლში; იმიტომ, რომ პატარა კომპანიაა და არ ყავს ცალკე კომიტეტები. ყველა რისკი და პროცესი კონტროლდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, რომელიც ასევე წარმოადგენს კომპანიის დამფუძნებლებს.

16.1 საკრედიტო რისკი

კომპანია დგას საკრედიტო რისკის წინაშე, რაც გულისხმობს მსესხებლის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობას დათქმულ ვადაში. აღნიშნული რისკი კომპანიისათვის წარმოადგენს ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან რისკს, რის გამოც ხელმძღვანელობა სიფრთხილით ეკიდება მის მართვას. საკრედიტო რისკი ძირითადად წარმოიქმნება დაკრედიტების პროცესში. კრედიტებისა გაცემის შედეგად კომპანიის აქტივების პორტფელში ჩნდება სასესხო ინსტრუმენტები.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომელიც არ მოიცავს ნებისმიერ უზრუნველყოფასა და გარანტიას, ყველაზე კარგად წარმოაჩენს საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ოდენობას.

16.2 საბაზრო რისკი

რადგან კომპანიას აქვს ფინანსური აქტივები, ამიტომ იგი ექვემდებარება საბაზრო რისკებს, კონკრეტულად კი სავალუტო რისკს, რომელიც მისი საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობებიდან წარმოიშობა.

უცხოური ვალუტის რისკი

საკურსო სხვაობები ძირითადად წარმოშობილია კომპანიის სასესხო ვალდებულებებისგან, რომლებიც ძირითადად დენომინირებულია აშშ დოლარში. კომპანიის დოლარში აღებული სესხის მთავარი მიზნობრიობა საკუთარი ოპერაციების დაფინანსებაა. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც კომპანიას უქმნიან სავალუტო რისკს, წარდგენილია მმართველობის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებთან, გადაყვანილია ლარებში, წლის ბოლოს არსებული კურსით:

ერთეული

31 დეკემბერი 2019

ფინანსური აქტივები

ფული და ფულის ეკვივალენტი

სულ

აშშ დოლარი

ევრო

გირვანქა
სტერლინგი

37,015

-

-

37,015

-

-

ფინანსური ვალდებულებები

სესხები

2,602,246

-

560,266

სულ

2,602,246

-

560,266

წმინდა პოზიცია

(2,565,231)

-

(560,266)

ერთეული

31 დეკემბერი 2018

ფინანსური აქტივები

ფული და ფულის ეკვივალენტი

მომხმარებელზე გაცემული სესხები

სულ

აშშ დოლარი

ევრო

გირვანქა
სტერლინგი

23,447

509

360

641,210

-

-

664,657

509

360

ფინანსური ვალდებულებები

სესხები

2,191,520

-

1,018,650

სულ

2,191,520

-

1,018,650

წმინდა პოზიცია

(1,526,863)

509

(1,018,290)

წარმოდგენილი ცხრილი ასახავს ლარის დოლარის მიმართ 15%-იან (2018: 15%) კლება/მატების გავლენას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშებზე. 15% (2018: 15%) არის უცხოური ვალუტის გაცვლით კურსებში ხელმძღვანელობის მიერ შეფასებული სავარაუდო ცვლილება.

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების ანალიზს და ახდენს წლის ბოლოს მათ კორექტირებას 15%-იანი (2018: 15%) განაკვეთით.

დოლარის მიმართ ლარი რომ 15%-ით (2018: 15%) გამყარებულიყო, მას ექნებოდა შემდეგი გავლენა:

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
	დოლარის გავლენა	
მოგება	384,785	229,029
	გირვანქა სტერლინგის გავლენა	
მოგება	84,040	152,744
	ევროს გავლენა	
მოგება (ან ზარალი)	-	(76)

სავალუტო კურსის ცვლილებიდან წარმოშობილი რისკის დონე დამოკიდებულია წლის განმავლობაში უცხოურ ვალუტაში განხორციელებულ ოპერაციებზე. მიუხედავად ამისა, ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ ზემოთ წარმოდგენილი ცხრილი საკმარისად მიახლოებულად ასახავს კომპანიის რეალურ სავალუტო რისკს.

16.3 ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიამ შესაძლოა ვერ დაფაროს თავისი ვალდებულებები.

კომპანია ფრთხილ პოლიტიკას ახორციელებს ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით, რომელიც გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულის და მისი ექვივალენტების ფლობას, აგრეთვე მაღალლიკვიდური აქტივების ფლობას, რათა კომპანიამ დროულად გადაიხადოს ყველა საოპერაციო და სასეხო ვალდებულება.

შემდეგი ცხრილი ასახავს არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებების გადახდის პერიოდებს. ცხრილი შედგენილია ფინანსური ვალდებულებების დასაფარად საჭირო არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე, იმ უახლოესი თარიღებისთვის, როდესაც შეიძლება კომპანიისგან მოთხოვნილ იქნას აღნიშნული ვალდებულების გასტუმრება.

ცხრილი შეიცავს ფინანსური ნაკადების, როგორც ძირს, ასევე პროცენტს

2019	საპროცენტო განაკვეთის არ მქონე	ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე	სულ
საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (%)		11%	
6 თვეზე ნაკლები	5,780	901,325	934,856
6 თვიდან 1 წლამდე	-	497,454	497,454
1-დან 5 წლამდე	-	1,819,589	1,819,589
5 წელზე მეტი	-	2,512,025	2,512,025
	5,780	5,730,393	5,763,924

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

2018

	საპროცენტო განაკვეთის არ მქონე	ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე	სულ
საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (%)		11%	
6 თვეზე ნაკლები	14,820	1,417,838	1,456,800
6 თვიდან 1 წლამდე	-	2,274,618	2,274,618
	14,820	3,692,456	3,731,418

კომპანია განსაზღვრავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს ფინანსური აქტივებისგან ლიკვიდურობის რისკის შეფასებისასა და მართვისთვის, განსაკუთრებით თავის ფულად რესურსებს და სავაჭრო მოთხოვნებს. კომპანიის ფულადი სახსრები და სავაჭრო მოთხოვნები არ აღემატება ფულადი სახსრების გადინების მიმდინარე მოთხოვნებს.

16.4 რისკების კონტროლი და პოლიტიკა

კომპანია მართავს და აკონტროლებს საკრედიტო რისკის კონცენტრაციას, სადაც იდენტიფიცირებულია კონკრეტული, ინდივიდუალური პასუხისმგებელი მხარეები და ჯგუფები.

კომპანიის საკრედიტო რისკებს დონეების მიხედვით აწესებს. კომპანიას აქვს შეზღუდვები რისკის მოცულობაზე, რომელიც შეიძლება მიღებულ იქნას ერთ მსესხებელთან მიმართებით ან მსესხებლების ჯგუფთან. ასეთი რისკები კონტროლდება და ექვემდებარება ხშირ განხილვას, საჭიროების შემთხვევაში წელიწადში რამოდენიმეჯერ. შეზღუდვები საკრედიტო რისკის დონეზე პროდუქტების მიხედვით იმართება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ.

უზრუნველყოფა

კომპანია ფლობს რიგ პილიტიკას და პრაქტიკას რომ შეარბილოს საკრედიტო რისკი. კომპანია წერგავს მითითებებს სფეციფიკური კლასების გირაოს რისკის შემცირებასთან დაკავშირებით. ძირითადი გირაოს ტიპები სესხებზე არის შემდეგი:

- გირაო რეზიდენტ მხარეებთან;
- მოძრავი ქონება, როგორც არის ავტომობილები.

კომპანია მოითხოვს დამატებითი გირაოს პასუხისმგებელი მხარეებისგან, როგორც გაუფასუქრების ინდიკატორი შესაბამის ინდივიდუალურ სესხებზე და ავანსებზე.

ანაღზი სრული სესხების პორტფელის არის შემდეგი:

ლარი	2019	2018
უმრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	656,346	597,161
მოძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	270,984	129,263
არაუზრუნველყოფილი სესხები	468,985	895,741
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,396,315	1,622,165

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

წარმოდგენილი თანხები წარმოადგენს სესხების საბალანსო ღირებულებას, და საჭიროებისამებრ წარმოადგენს გირაოს სამართლიან ღირებულებას. გირაოს საბაზრო ღირებულებების შეფასება დაფუძნებულია გირაოზე სესხის აღების დღით. საერთოდ მისი შეცვლა არ ხდება თუ სესხი ინდივიდუალურად არ შეფასდა როგორც გაუფასურებული.

16.5 საოპერაციო რისკი

ოპერაციული რისკი, წარმოადგენს პირდაპირი ან ირიბი დანაკარგების რისკს, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას ფინანსური ინსტრუმენტებისგან, მიმდინარე პროცესებისგან, კომპანიის პერსონალისგან, ტექნოლოგიური და ინფრასტრუქტურული პრობლემებისგან. ოპერაციული რისკი ასევე მოიცავს გარე ფაქტორებსაც, როგორცაა საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და კანონმდებლობის ცვლილებისგან გამომწვეული რისკები.

რეპუტაციის შესანარჩუნებლად და შესაბამისად ფინანსური ეფექტურობის მისაღწევად კომპანიის მიზანს წარმოადგენს ოპერაციული რისკების იმგვარი მართვა, რომ მოხდეს ფინანსური დანაკარგებისა და ზიანის თავიდან აცილების დაბალანსება, რომელიც დააზიანებს კომპანიის რეპუტაციას და მთლიანი ხარჯების ეფექტურობას.

საოპერაციო რისკის შემუშავებასა და კონტროლის განხორციელებაზე ძირითადად პასუხისმგებელია კომპანიის დირექტორი. ეს პასუხისმგებლობა გულისხმობს რისკების კონტროლს და დაგეგმვას შემდეგნაირად:

- ვალდებულებების შესაბამისი გადანაწილების მოთხოვნა, მათ შორის ოპერაციების ავტორიზაცია;
- ოპერაციების მონიტორინგი და მათი შესაბამისობა;
- კანონმდებლობის და სხვა ნორმატიული მოთხოვნების შესრულება, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის შიდა კონტროლის სისტემის მინიმალური მოთხოვნების დაცვა;
- პროცედურებისა და კონტროლის დოკუმენტირება;
- საოპერაციო რისკების პერიოდული შეფასებისას გამოვლენილ რისკებზე ადეკვატური კონტროლისა და პროცედურების ჩატარების მოთხოვნა;
- ოპერაციული დანაკარგების აღრიცხვისა და მდგომარეობის გამოსწორებისათვის საჭირო ზომების მოთხოვნა;
- გეგმის შემუშავება გაუთვალისწინებელი გარემოებებისათვის;
- პერსონალის განათლება და კვალიფიკაციის ამაღლება;
- საქმიანი და ეთიკური სტანდარტები, და
- რისკების შემცირება.

17 სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ქვემოთ წარმოდგენილი იერარქია აჯგუფებს ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით წარდგენილი ფინანსური და არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოყენებულ პირველად მონაცემებს სამი დონის მიხედვით:

- დონე 1: იდენტური აქტივებისა და ვალდებულებების კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი) იმ აქტიურ ბაზრებზე, სადაც კომპანიას აქვს წვდომა ბალანსის თარიღისთვის.
- დონე 2: ისეთი პირველადი ინფორმაცია აქტივებსა და ვალდებულებებზე, რომელიც პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია, გარდა იმ კოტირებული ფასებისა, რომლებიც შედის დონე 1-ში.
- დონე 3: ისეთი პირველადი ინფორმაცია აქტივებსა და ვალდებულებებზე, რომელიც ღიად ხელმისაწვდომი (დაკვირვებადი) არ არის.

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთა რეალური ღირებულებაც გამჟღავნებულია

საბანკო და ფიზიკური პირებისგან მიღებული სესხების საბალანსო ღირებულება მიჩნეულია რეალური ღირებულების გონივრულ მიახლოებულ მნიშვნელობად.

ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით არ არიან წარდგენილი:

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი				
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	მთლიანი რეალური ღირებულება	მთლიანი საბალანსო ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	-	854,259	-	854,259	854,259
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	-	1,396,315	-	1,396,315	1,396,315
სხვა მოთხოვნები	-	37,700	-	37,700	37,700
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	-	4,194,099	-	4,194,099	4,194,099
სხვა ვალდებულებები	-	5,780	-	5,780	5,780

ლარი	2018 წლის 31 დეკემბერი				
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	მთლიანი რეალური ღირებულება	მთლიანი საბალანსო ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	-	202,481	-	202,481	202,481
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	-	1,622,165	-	1,622,165	1,622,165
სხვა მოთხოვნები	-	30,995	-	30,995	30,995
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	-	3,450,212	-	3,450,212	3,450,212
სხვა ვალდებულებები	-	14,820	-	14,820	14,820

18 გაუთვალისწინებელი გარემოებები

18.1 ბიზნეს გარემო

საქართველო პოლიტიკური და ეკონომიკური ცვლილებების პროცესშია. როგორც განვითარებადი ბაზარი, საქართველო არ ფლობს განვითარებულ ბიზნეს და მარეგულირებელ

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინფრასტრუქტურას, რომელიც ძირითადად დამახასიათებელია უფრო თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკისათვის. უფრო მეტიც, ეკონომიკური მდგომარეობა ზღუდავს საქმიანობის მოცულობას ფინანსურ ბაზრებზე, რომელიც შეიძლება არ იყოს ასახული ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებებზე. შემდგომი ეკონომიკური განვითარების ძირითადი დაბრკოლება ეკონომიკური და ინსტიტუციური განვითარების დაბალი დონეა, ცენტრალიზებული ეკონომიკური ბაზის, რეგიონალური არასტაბილურობისა და საერთაშორისო ეკონომიკურ კრიზისთან ერთად.

კოვიდ 19-ის პანდემიის გამო, იმ ქვეყნების ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესებამ, რომლებიც თანამშრომლობენ საქართველოსთან და რომლებზეც საქართველოს ეკონომიკა მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული, გამოიწვია ფულადი გზავნილების შემცირება საზღვარგარეთიდან. მომავალში სამთო პროდუქტებზე საერთაშორისო ფასების შემცირებამ, პირდაპირი კაპიტალის ინვესტიციების შესაძლო მოზიდვასთან დაკავშირებულმა გაურკვევლობებმა, ინფლაციამ, ქართული ვალუტის მნიშვნელოვანმა დამოკიდებულებამ ამერიკულ დოლარზე და საქართველოს მთავრობის მიერ COVID 19-ის საპასუხოდ მიღებულმა გამკაცრებულმა ზომებმა, შესაძლოა გამოიწვიოს საქართველოს ეკონომიკისა და კომპანიის მდგომარეობის გაუარესება.

მიუხედავად იმისა, რომ ეს განუსაზღვრელობა მოიცავს მრავალ დაშვებებს და ვარაუდებს, ხელმძღვანელობას არ შეუძლია კომპანიის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე გავლენის შეფასება. კომპანიის მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ამჟამინდელ პირობებში COVID 19 პანდემიის მოქმედება მნიშვნელოვნად არ მოქმედებს კომპანიის ყოველდღიურ საქმიანობაზე (იხ. შენიშვნა 20).

ზოგადად, არ არის უჩვეულო საქართველოს მთავრობისა და მარეგულირებელი ორგანოების მიერ ახალი, მნიშვნელოვანი რეგულაციების (ნორმების) ან ცვლილებების მიღება კანონმდებლობაში, საჯარო ან დაინტერესებულ აქციონერებთან ერთად, შესაბამისი წინასწარი განხილვების გარეშე და არ არსებობს ეფექტური გზა მსგავსი ცვლილებების წინასწარ განსაჭვრეტად, რაც ხშირად საკმაოდ საზიანოა ბიზნესისთვის.

18.2 გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა წარმოადგენს შედარებით ახალ სისტემას და ხასიათდება კანონმდებლობის სწრაფი ცვლილებებით, რომელიც ხშირად განსჯის საკითხია. რიგ შემთხვევებში წარმოიქმნება აზრთაშორის სხვაობა სხვადასხვა საგადასახადო და იურიდიულ დაწესებულებებს შორის.

გადასახადები წარმოადგენს გადახედვისა და კვლევის საგანს საგადასახადო წარმომადგენლების მიერ, რომლებიც კანონით უფლებამოსილი არიან მოახდინონ ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვა.

ზემოთ ჩამოთვლილი ფაქტები წარმოშობს რისკს საქართველოში უფრო მეტად ვიდრე სხვა განვითარებულ ქვეყნებში. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ სათანადოდ ასახავს საგადასახადო ვალდებულებას საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციიდან გამომდინარე. მაგრამ შესაბამის წარმომადგენლობებს შეიძლება ჰქონდეთ სხვანაირი ინტერპრეტაცია და მაგის ეფექტი კომპანიაზე იქნება მნიშვნელოვანი.

19 ფინანსური საკმთანობისგან წარმოქმნილი ვალდებულებების რეკონსილაცია

ფინანსური საკმთანობისგან წარმოქმნილი ვალდებულებების ცვლილება:

ლარი	გრძელვადიანი სესხები	მოკლევადიანი სესხები	სულ
1 იანვარი 2018	54,935	3,034,184	3,089,119
ფულადი ნაკადები:			
დაფარვები	-	(2,312,126)	(2,312,126)
შემოსვლები	2,012,998	249,687	2,262,685
არა-ფულადი:			
დარიცხული პროცენტი	245,060	104,895	349,955
უცხოური ვალუტისგან მიღებული მოგება/ზარალი	15,000	45,579	60,579
რეკლასიფიკაცია	1,080,313	(1,080,313)	-
31 დეკემბერი 2018	3,408,306	41,906	3,450,212
ფულადი ნაკადები			
დაფარვები	(1,702,506)	469,580	(1,232,926)
შემოსვლები	1,341,757	37,746	1,379,503
არა-ფულადი			
დარიცხული პროცენტი	341,276	21,244	362,520
უცხოური ვალუტისგან მიღებული მოგება/ზარალი	246,034	(11,244)	234,790
რეკლასიფიკაცია	469,580	(469,580)	-
31 დეკემბერი 2019	4,104,447	89,652	4,194,099

20 ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებს კონტრაქტის ვადის მიხედვით.

31 დეკემბერი, 2019

ლარი	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	მოთიანე 12 თვე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ 12 თვემდე	სულ
აქტივები								
ფული და ფულის ექვივალენტი	854,259	-	-	854,259	-	-	-	854,259
გაცემული სასხები	215,576	378,952	250,258	844,786	551,529	-	551,529	1,396,315
სხვა დებიტორები	37,700	-	-	37,700	-	-	-	37,700
	1,107,535	378,952	250,258	1,736,745	551,529	-	551,529	2,288,274

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ლარი	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	მოთიან 12 თვე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ 12 თვეზე მეტი	სულ
<i>ვალდებულებები</i>								
მიღებული სესხები	312,844	588,481	497,454	1,398,779	283,295	2,512,025	2,795,320	4,194,099
სხვა ვალდებულებები	5,780	-	-	5,780	-	-	-	5,780
	<u>318,624</u>	<u>588,481</u>	<u>497,454</u>	<u>1,404,559</u>	<u>283,295</u>	<u>2,512,025</u>	<u>2,795,320</u>	<u>4,199,879</u>
წმინდა პოზიცია	788,911	(209,529)	(247,196)	332,186	268,234	(2,512,025)	(2,243,791)	(1,911,605)
აკუმულირებული სხვაობა	788,911	579,382	332,186		600,420	(1,911,605)		

31 დეკემბერი, 2018

ლარი	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	მოთიან 12 თვე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ 12 თვეზე მეტი	სულ
<i>აქტივები</i>								
ფული და ფულის ექვივალენტი	854,259	-	-	854,259	-	-	-	854,259
გაცემული სასხები	215,576	378,952	250,258	844,786	551,529	-	551,529	1,396,315
სხვა დებიტორები	37,700	-	-	37,700	-	-	-	37,700
	<u>1,107,535</u>	<u>378,952</u>	<u>250,258</u>	<u>1,736,745</u>	<u>551,529</u>	<u>-</u>	<u>551,529</u>	<u>2,288,274</u>
<i>ვალდებულებები</i>								
მიღებული სესხები	312,844	588,481	497,454	1,398,779	283,295	2,512,025	2,795,320	4,194,099
სხვა ვალდებულებები	5,780	-	-	5,780	-	-	-	5,780
	<u>318,624</u>	<u>588,481</u>	<u>497,454</u>	<u>1,404,559</u>	<u>283,295</u>	<u>2,512,025</u>	<u>2,795,320</u>	<u>4,199,879</u>
წმინდა პოზიცია	788,911	(209,529)	(247,196)	332,186	268,234	(2,512,025)	(2,243,791)	(1,911,605)
აკუმულირებული სხვაობა	788,911	579,382	332,186		600,420	(1,911,605)		

21 კაპიტალის ადეკვატურობა

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოცემული წესდების მოთხოვნების შესაბამისად, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალი უნდა შეადგენდეს 500,000 ლარს, რომელიც შეიცავს საწესდებო კაპიტალს და სუბორდინირებულ

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ვალს. კომპანია იცავს კაპიტალისთვის დადგენილ ამ მოთხოვნებს. კაპიტალის მართვის ძირითად მიზნებს, საქმიანობის განხორციელებისა და აქციონერთა სარგებლის მაქსიმიზაციისათვის, წარმოადგენს კომპანიის შესაბამისობა შიდა მოთხოვნებთან და კაპიტალთან მიმართებაში, ასევე კომპანიის მიერ კაპიტალის დადებითი მაჩვენებლის შენარჩუნება.

22 დაკავშირებული მხარეები

კომპანიის დაკავშირებულ მხარეებს მიეკუთვნებიან მფლობელები, ძირითადი ხელმძღვანელობა და სხვა ქვემოთ აღწერილნი.

22.1 მაკონტროლებელი ურთიერთობები

კომპანია კონტროლდება მკა გოცირიძის მიერ, რომელიც ფლობს 61%-ს კომპანიის კაპიტალის.

22.2 დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ოპერაციები

საანგარიშო წლის განმავლობაში კომპანიას დაკავშირებულ მხარეებთან ჰქონდა შემდეგი ტრანზაქციები და საანგარიშგებო პერიოდისთვის ჰქონდა შესაბამისი ნაშთები:

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ოპერაციები		
მფლობელები		
გაცემული სესხები	86,611	24,140
საპროცენტო ხარჯის დარიცხვა	14,923	10,232
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები		
მიღებული სესხები	1,905,403	1,789,222
დაფარული სესხები	1,341,757	1,702,506
საპროცენტო ხარჯის დარიცხვა	341,276	76,321
გაცემული სესხები	469,254	291,674
სესხების გადაფარვა	392,119	142,003
საპროცენტო შემოსავლის დარიცხვა	39,942	45,921
ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ბალანსები		
მფლობელები		
გაცემული სესხები	101,534	34,372
საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ		
გაცემული სესხები	760,928	291,674
ნასესხები სახსრები	2,528,625	1,863,546
გაცემული სესხები	760,928	291,674

22.3 ხელმძღვანელობასთან და ოჯახის წევრებთან განხორციელებული ოპერაციები

ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც ჩართულია თანამშრომელთა ანაზღაურებაში.

ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ხელფასები და ბონუსები	78,734	72,086

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები, რომლებიც 11-47-ე გვერდებზეა წარმოდგენილი, ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

მმართველობითი ანგარიშგება

2019 წლის შესახებ

1. კომპანიის შესახებ ინფორმაცია და მდგომარეობის ანალიზი

შპს “მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ბანი კრედიტი” (შემდგომში “კომპანია”) დარეგისტრირდა 2010 წელს საქართველოში.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას იპოთეკური და სამომხმარებლო სესხების გაცემა წარმოადგენს. კომპანიის სათაო ოფისი მდებარეობს ქ. თბილისში.

კომპანიას არ გააჩნია ფილიალები. კომპანიის იურიდიული და ფაქტიური მისამართია: საქართველო, თბილისი, ვაკე-საბურთალოს რაიონი, ა. გახოვიძის 4.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიაში დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა შეადგენს 6 თანამშრომელს (2018: 6 თანამშრომელი).

კომპანიის საქმიანობა ყველა წარდგენილ საოპერაციო წელს ზარალიანი იყო და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ბანი კრედიტს უარყოფითი კაპიტალი ქონდა. ასეთი მდგომარეობა იწვევდა გარკვეულ რეგულატორულ რისკებს, რადგანაც 2019 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციების შესაბამისად მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს ევალებათ ჰქონდეთ 500,000 ლარზე მეტი საზედამხედველო კაპიტალი (*მთლიანი კაპიტალის, სუბორდინირებული ვალდებულებების და კაპიტალში კონვერტირებადი ვალის ჯამს გამოკლებული დაქვითვის ელემენტები*), ხოლო 2019 წლის 1 ივლისიდან უკვე 1,000,000 ლარზე მეტი.

მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ორგანიზაციამ 1,525,530 ლარის დამფუძნებლის მიერ ნასესხები სახსრები გადააკეთა სუბორდინირებულ სესხებად, რითიც დააკმაყოფილა აღნიშნული რეგულაციის მოთხოვნა 2019 წლის 1 იანვრისათვის.

ასევე კომპანიამ გაზარდა სუბორდინირებული სესხების ოდენობა 2019 წლის 1 ივლისისთვის საჭირო მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად.

კომპანიის საქმიანობის სფეროდან გამომდინარე, ის ბოლო პერიოდში სულ უფრო მკაცრ რეგულაციებს ექვემდებარება და ახალი რეგულაციების შემოღება კომპანიისთვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი რისკია. მიკროსაფინანსო ბიზნესის გარემოს მარტივი ანალიზი აჩვენებს, რომ ამ სფეროში ბოლო დროს მრავალ კომპანიას მოუწია საქმიანობის შეჩერება და ლიკვიდაცია, რისი ერთ-ერთი ძირითადი მიზეზიც სწორედ ახალი რეგულაციების შემოღება იყო. კომპანიას, რა თქმა უნდა, არ აქვს პირდაპირი გავლენა გარე რეგულაციებზე და ამ რეგულაციების შემმუშავებლებზე და მიმღებებზე, თუმცა მენეჯმენტი ცდილობს სხვადასხვა ასოციაციებში მონაწილეობით, ამ სფეროს წარმომადგენელი სხვა კომპანიების მენეჯმენტთან და მფლობელებთან კოორდინაციით და რეგულატორთან საკითხების წამოწევისა და განხილვის გზით შეძლოს რეგულაციების შემუშავებამდე და ამოქმედებამდე მათზე რაციონალური გავლენის მოხდენა, ან შეძლოს წინასწარ მიიღოს რაც შეიძლება მეტი ინფორმაცია მოსალოდნელ ცვლილებებზე, რომ დროულად დაგეგმოს და განახორციელოს საკუთარ საქმიანობაში და ბიზნეს-მოდელში შესაფერისი ცვლილებები, რათა შეძლოს საქმიანობის გაგრძელება და მიაღწიოს დამუშნებლებისათვის მისაღებ მომგებიანობის მაჩვენებლებს.

2018 წლის განმავლობაში კომპანიამ შეძლო და დარჩა ბიზნესში და დაგეგმილი აქვს, რომ მომავალშიც გააგრძელებს საქმიანობას.

2. განვითარების გეგმები

2019-2020 წლისთვის კომპანიის მენეჯმენტს დაგეგმილი აქვს შემდეგი ღონისძიებები:

1. ახალი პროდუქტების დანერგვა, რის მეშვეობითაც მომხმარებლებს უფრო მოხერხებულ მომსახურებას შესთავაზებს.
2. 3 მილიონი ლარის მოზიდვა დამფუძნებლებიდან და საკრედიტო პორტფელის შეძენა, რაც სწრაფად გაზრდის შემოსავლებს.
3. სუბორდინირებული სესხების კაპიტალად გადაკეთება, რაც არა მხოლოდ ორგანიზაციის კოეფიციენტებს გამოასწორებს, არამედ დიდ წილად შეამცირებს ყოველთვიურ საპროცენტო ხარჯს.
4. არსებული მოზიდული სესხების ლარში გადაკეთება, რაც შეამცირებს ორგანიზაციის სავალუტო რისკს.

3. ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ

კომპანია მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ბანი კრედიტს არ გააჩნია ფილიალები.

4. კვლევების და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

კომპანიას არ ჩატარებია ღონისძიებები კვლევისა და განვითარების სფეროს მიმართულებით.

5. საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

5.1. კომპანიის ძირითადი კოეფიციენტები:

კოეფიციენტის დასახელება	2018 წელი	2018 წელი	2019 წელი	მენეჯმენტის გადაწყვეტილება და საქმიანობა
ლიკვიდობის კოეფიციენტი	9.79%	41.54%	40.04%	2018 წლის სტრატეგია, რაც საშუალებას აძლევს ორგანიზაციას შეამციროს გასესხებული სახსრების ვადა და ასევე გაზარდოს მოზიდული სახსრების ვადები კარგად გამოიცადა 2019 წელს, ამას მიუთითებს კოეფიციენტის სტაბილურობა.
Debt Ratio	2.00	1.22	1.30	2018, 2019 წლის განმავლობაში ვალუტის გაუფასურებამ გამოიწვია ორგანიზაციის ვალდებულებების ზრდა, რამაც გააუარესა ორგანიზაციის მდგომარეობა. კოეფიციენტის გამოსასწორებლად სუბორდინირებული სესხების კაპიტალში გადატანის გადაწყვეტილება იქნა მიღებული.
Gross Margin	-50.40%	-39.53%	12.11%	2018 წელს მიღებულმა გადაწყვეტილებამ გამოიღო შედეგი 2019-ში. ორგანიზაციის მენეჯმენტი, დამფუძნებლებთან ერთად შეთანხმდა დამატებით სუბორდინირებული სესხების ნაწილის კაპიტალში გადატანაზე. აღნიშნულის ეფექტი ორგანიზაციის ფინანსურ

				ანგარიშგებებში სრულად აისახება 2020 წლის 31 დეკემბრის.
Net Margin	-142.41%	-205.06%	-132.69%	2019 წლის ზარალის ზრდა დიდ წილად გამოწვეულია საკუროს სხვაობის გამო. საკუროს სხვაობის რისკის შესამცირებლად 2020 წელს მენეჯმენტმა გადაწყვიტა აშშ დოლარში მიღებული სუბორდინირებული სახსრების 2020 წლის და 2021 წლის განმავლობაში გადაეტანა კაპიტალში ლარში. რაც მნიშვნელოვნად შეამცირებს საკუროს სხვაობის მნიშვნელობას ორგანიზაციის მოგება-ზარალში.

კაპიტალის მოთხოვნები

2019 წლის განმავლობაში დამფუძნებლებმა კომპანიის საწესდებო კაპიტალში დამატებით 302,161 ლარი შეიტანეს, რის შედეგადაც 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის საწესდებო კაპიტალმა 2,480,669 ლარი შეადგინა.

2020 წლის 1 იანვრის მონაცემით ორგანიზაციას გააჩნია 710,056 ლარის საზედამხედველო კაპიტალი (უარყოფითი კაპიტალი 796,937 ლარი, პლუს სუბორდინირებული სესხი დამფუძნებლისაგან 1,525,530 ლარი, მინუს არამატერიალური აქტივების ნარჩენი ღირებულება 18,537 ლარი).

6. სუბიექტის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა

კომპანია არ გახლავთ სააქციო საზოგადოება და არ შეუძენია საკუთარი აქციები.

7. დამატებითი განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ

2019 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით ორგანიზაციას გააჩნია დაბალი წმინდა საპროცენტო მოგება, რაც გამოხატულია დიდი მოცულობის დამფუძნებლის სესხებით. აღნიშნულის გამოსასწორებლად ორგანიზაციის მენეჯმენტი დამფუძნებლებთან ერთად შეთანხმდა სესხების ნაწილის კაპიტალში, გადატანაზე. აღნიშნულის ეფექტი ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებებში სრულად აისახება 2020 წლის 31 დეკემბრის.

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად კომპანიის ხელმძღვანელობა ახდენს მსჯელობას, შეფასებასა და დაშვებას, რომელიც გავლენას ახდენს სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებაზე და ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილ კომპანიის აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. შეფასებითი ღირებულებები და მათთან დაკავშირებული დაშვებები, რომლებიც ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და კონკრეტულ გარემოებებში დასაბუთებულად მიჩნეულ სხვა ფაქტორებს, წარმოადგენენ გადაწყვეტილების მიღების საფუძველს ისეთი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების განსაზღვრისათვის, რომელთა ღირებულების განსაზღვრა შეუძლებელია სხვა საიმედო წყაროებიდან. მიუხედავად იმისა, რომ შეფასების მნიშვნელობა ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ მიმდინარე სიტუაციის აღქმას, საბოლოო ჯამში რეალური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს მიღებული შეფასებებისგან.

ყველაზე მნიშვნელოვანი სფეროები, რომლებიც საჭიროებენ ხელმძღვანელობის მხრიდან შეფასებას განხილულია ქვემოთ:

7.1. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ხელმძღვანელობა იყენებს შეფასების მეთოდებს ფინანსური ინსტრუმენტების (როდესაც აქტივის საბაზრო კოტირებები არ არის ხელმისაწვდომი) და არაფინსური აქტივების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით. ეს მოიცავს იმის განსაზღვრასაც, თუ რა შეფასებებს და დაშვებებს გამოიყენებდნენ ბაზრის მონაწილეები ასეთი ინსტრუმენტების შეფასებისათვის. შეფასებების გაკეთებისას ხელმძღვანელობა შეძლებისდაგვარად ეყრდნობა დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს, რომლებიც ყოველთვის ხელმისაწვდომი არ არის. სადაც საბაზრო მონაცემები ხელმისაწვდომი არ არის ხელმძღვანელობა იყენებს ყველაზე ხელსაყრელ ინფორმაციას. ნაგარაუდები სამართლიანი ღირებულება შესაძლოა განსხვავდებოდეს ფაქტიური ფასებისგან, რომელიც დამოუკიდებელ მხარეებს შორის გარიგების შედეგად მიიღწევა ანგარიშგების თარიღისთვის.

7.2. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

კომპანიები ბიზნეს საქმიანობისას ხშირად აწარმოებენ ტრანზაქციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ტრანზაქციები ძირითადად ხორციელდება საბაზრო ღირებულებით. აქტიური ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში ხელმძღვანელობა იყენებს დაშვებას, რათა განსაზღვროს განხორციელდა თუ არა ოპერაციები საბაზრო თუ საშელავათო ფასებით. ეს დაშვებები ეფუძნება კლიენტებთან განხორციელებულ კომპლექსურ ოპერაციებს რომლებიც არ წამოადგენენ დაკავშირებულ მხარეებს და ასევე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს.

7.3. სესხების და მოთხოვნების გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ახდენს გაცემული სესხებისა და დებიტორული დავალიანების შეფასებას გაუფასურებაზე. კერძოდ, ხელმძღვანელობა იყენებს დაშვებებს, როგორც ზარალის სიდიდის განსაზღვრისათვის, ასევე მომავალი ფულადი ნაკადების სიდიდისა და დროის ფაქტორის შეფასებისათვის. მოცემული შეფასებები ეფუძნება რიგი ფაქტორების დაშვებებს და რეალური შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს, რის შედეგადაც წარმოიქმნება ცვლილებები გაუფასურების რეზერვში. დამატებით, გარდა გაუფასურების ინდივიდუალური მიდგომისა, რომელიც გამოიყენება არსებითი სესხებისა და დებიტორული დავალიანებებისათვის, კომპანია ასევე განსაზღვრავს გაუფასურებას ჯგუფური მეთოდით, იმ რისკის აღმოსაჩენად რომელიც, მართალია არ წარმოადგენს სპეციფიკურ რისკს, თუმცა აღემატება დასაშვებ დონეს სესხების გაცემის მომენტისათვის. რაც ასახავს ისეთ ფაქტორებს როგორიცაა ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესება, ტექნოლოგიის დაძველება და ასევე სტრუქტურული სისუსტეები და ფულადი ნაკადების შემცირება.

კომპანიის მენეჯმენტი 2019 წელს გადავიდა რეზერვირების სისტემაზე, რომელიც მოცემულია ქვემოთ:

ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა	მყარად უზრუნველყოფილი	არამყარად უზრუნველყოფილი	საბლანკო
0-30	0%	0%	0%
30-60	10%	10%	30%
60-90	10%	30%	50%
90-120	30%	30%	50%
120-150	30%	50%	100%
150-180	50%	50%	100%
180-ზე მეტი	100%	100%	100%

8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

საქმიანობიდან გამომდინარე, კომპანია დგას სხვადასხვა ფინანსური რისკის წინაშე. აღნიშნული საქმიანობა მოიცავს რისკების ან რისკების კომბინაციის ანალიზს, შეფასებას, მიღებასა და მართვას განსაზღვრული ხარისხით.

კომპანიის მიერ რისკების მართვა, შეფასება და დაკვირვება, ასევე რისკებზე ლიმიტის დაწესება და სხვა შიდა კონტროლის განსაზღვრა წარმოადგენს მუდმივ პროცესს. რისკების მართვის პროცესს გააჩნია გადამწყვეტი მნიშვნელობა კომპანიის სტაბილური რენტაბელობის შენარჩუნებისათვის და თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია მის საქმიანობასთან დაკავშირებულ რისკებზე. კომპანია დგას საოპერაციო, საკრედიტო, ლიკვურობის და საბაზრო რისკის წინაშე, რომელიც თავის მხრივ იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო ოპერაციებთან დაკავშირებულ რისკებად.

რისკების დამოუკიდებელი კონტროლის პროცესი არ მოიცავს ისეთ რისკებს, როგორიცაა ცვლილებები ბიზნეს გარემოში, ტექნოლოგიებსა და ინდუსტრიაში. მსგავსი რისკები კონტროლირდება კომპანიის მიერ სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესში.

8.1. საქმიანობის უწყვეტად გაგრძელების რისკი

8.1.1. ფინანსური შედეგები

ორგანიზაცია ზარალზეა ფუნქციონირების დაწყებიდან და 2019 წელიც ასევე ზარალით დასრულდა. ასევე დაფიქსირდა უარყოფითი კაპიტალი. მდგომარეობის გამოსასწორებლად ორგანიზაციის მენეჯმენტის და დამფუძნებლების გადაწყვეტილებით გატარდა რიგი ცვლილებები 2018 წელს და გაგრძელდება 2019 წლის პერიოდში:

1. 2017 წლის ბოლოს და 2018 წლის დასაწყისში კაპიტალში ჩაიდო დამატებითი სახსრები, რითიც გასტუმრებული იქნა მაღალ პროცენტური სესხები და გაიზარდა სასესხო პორტფელი.

2. 2018 წელს დამფუძნებლიდან მოზიდული სესხების ნაწილი გადაკეთდა სუბორდინირებულ სესხებად.
3. 2018 წელს დამფუძნებლიდან მოზიდული სესხების ნაწილი გადაკეთდა კაპიტალად.
4. 2019 წელს გადაწყვეტილია დამატებითი კაპიტალის მოზიდვა სასესხო პორტფელის კიდევ გაზრდისთვის.

8.1.2. ახალი რეგულაციები

კომპანიის საქმიანობის სფეროდან გამომდინარე, რამდენადაც ის ბოლო პერიოდში სულ უფრო მკაცრ რეგულაციებს ექვემდებარება, ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი რისკი სწორედ ახალი რეგულაციების შემოღებასთანაა დაკავშირებული. მიკროსაფინანსო ბიზნესის გარემოს მარტივი ანალიზი აჩვენებს, რომ ამ სფეროში ბოლო დროს მრავალ კომპანიას მოუწია საქმიანობის შეჩერება და ლიკვიდაცია, რისი ერთ-ერთი ძირითადი მიზეზიც ახალი რეგულაციების შემოღება იყო. კომპანიას, რა თქმა უნდა, არ აქვს პირდაპირი გავლენა გარე რეგულაციებზე და ამ რეგულაციების შემუშავებლებზე და მიმღებებზე, თუმცა მენეჯმენტი ცდილობს სხვადასხვა ასოციაციებში მონაწილეობით, ამ სფეროს წარმომადგენელი სხვა კომპანიების მენეჯმენტთან და მფლობელებთან კოორდინაციით და რეგულატორთან საკითხების წამოწევისა და განხილვის გზით შეძლოს რეგულაციების შემუშავებამდე და ამოქმედებამდე მათზე რაციონალური გავლენის მოხდენა, ან შეძლოს წინასწარ მიიღოს რაც შეიძლება მეტი ინფორმაცია მოსალოდნელ ცვლილებებზე, რომ დროულად დაგეგმოს და განახორციელოს საკუთარ საქმიანობაში და ბიზნეს-მოდელში შესაფერისი ცვლილებები, რათა შეძლოს საქმიანობის გაგრძელება და მიაღწიოს დამუშნებლებისათვის მისაღებ მომგებიანობის მაჩვენებლებს.

8.2. რისკების მართვის სტრუქტურა

რისკების აღმოჩენასა და კონტროლზე პასუხისმგებელია კომპანიის დირექტორი.

8.3. რისკის შემცირება

კომპანია საკრედიტო რისკების შესამცირებლად აქტიურად იყენებს სესხების უზრუნველყოფის პოლიტიკას.

გარდა ამისა, ლიკვიდურობის რისკის ასაცილებლად, კომპანია აფორმებს ისეთ სასესხო ხელშეკრულებას რომელიც მოიცავს, სესხის დაფარვის ყოველთვიურ გრაფიკს, რომლის მიხედვითაც მსესხებელი ვალდებულია დაფაროს სესხი შესაბამისი მოთხოვნის მიღების შემდგომ.

კომპანია დგას საკრედიტო რისკის წინაშე, რაც გულისხმობს მსესხებლის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობას დათქმულ ვადაში. აღნიშნული რისკი კომპანიისათვის წარმოადგენს ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან რისკს რის გამოც მენეჯმენტი სიფრთხილით ეკიდება მის მართვას. საკრედიტო რისკი ძირითადად წარმოიქმნება დაკრედიტების პროცესში. კრედიტებისა გაცემის შედეგად კომპანიის აქტივების პორტფელში ჩნდება სასესხო ინსტრუმენტები.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომელიც არ მოიცავს ნებისმიერ უზრუნველყოფასა და გარანტიას, ყველაზე კარგად წარმოაჩენს საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ოდენობას.

კომპანია ახდენს საკრედიტო რისკის კონტროლს ერთ მსესხებელზე ან მსესხებელთა ჯგუფზე ლიმიტების დაწესების გზით. კომპანია ახორციელებს აღნიშნული რისკის მუდმივ მონიტორინგს, ახდენს მათ ყოველწლიურ ან უფრო ხშირ გადაფასებას საჭიროებიდან გამომდინარე.

საკრედიტო რისკის წარმოქმნის შესაძლებლობა იმართება, არსებული და პოტენციური მსესხებლის გადახდისუნარიანობის მუდმივი ანალიზის გამოყენებით, ასევე აუცილებლობის შემთხვევაში გაცემული სესხის ლიმიტების შეცვლის საშუალებით.

ქვემოთ მოცემულია რისკის შემცირების სხვადასხვა ხერხები.

8.3.1. გაცემული სესხებისთვის უზრუნველყოფის მოთხოვნა

კომპანია იყენებს საკრედიტო რისკების შემცირების სხვადასხვა მეთოდებს. ყველაზე ტრადიციული და აპრობირებული გზა საკრედიტო რისკის შესამცირებლად არის სესხის უზრუნველყოფა. კომპანიას გააჩნია პოლიტიკა მისთვის მისაღები უზრუნველყოფის ტიპებისა და საკრედიტო რისკის შემცირების შესახებ. გაცემული სესხებისა ძირითადი უზრუნველყოფის ტიპებს წარმოადგენს უძრავი და მოძრავი (ტრანსპორტი და ა.შ.) ქონება.

8.3.2. სესხების გაუფასურების ანალიზი

იმისათვის, რომ დროულად მოხდეს მოსალოდნელი დანაკარგების შეფასება და მენეჯმენტს ქონდეს საშუალება მიიღოს შესაბამისი ზომები, კომპანია მუდმივად ახორციელებს სესხების შესაძლო გაუფასურების კონტროლს.

სესხის გაუფასურების შეფასებისას მთავარი ფაქტორებია: სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის დაფარვის ვადაგადაცილება, (დაუყოვნებლივ, გადახდის თარიღის მომდევნო დღეს), მისაღები ფულადი ნაკადების შეფერხებები, თავდაპირველი ხელშეკრულების პირობების დარღვევა. კომპანია ახდენს გაუფასურების შეფასებას ინდივიდუალური და ჯგუფური მიდგომის გამოყენებით.

გაუფასურების ინდივიდუალური მეთოდი

კომპანია განსაზღვრავს არსებითი სესხების გაუფასურებას ინდივიდუალური მეთოდით. გაუფასურების დადგენისას კომპანია ითვალისწინებს შემდეგ ფაქტორებს: მსესხებლის უნარს გადალახოს ფინანსური სიმძნელები მათი წარმოქმნის შემთხვევაში, მოსალოდნელი შემოსავლები, ალტერნატიული ფინანსური წყაროების ოდენობა, უზრუნველყოფის სარეალიზაციო ღირებულება და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ვადები.

საკრედიტო დანაკარგები ფასდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდისათვის გარდა იმ შემთხვევებისა როდესაც განუსაზღვრელი გარემოებები ითხოვს უფრო მეტ ყურადღებას.

გაუფასურების ჯგუფური მეთოდი

გაუფასურების ჯგუფური რეზერვი ფორმირდება როგორც არაარსებითი სესხების დანაკარგებისათვის, ასევე გაუფასურების ობიექტური ნიშნების არმქონე არსებითი სესხებისა. საკრედიტო დანაკარგები ფასდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდისთვის ცალ-ცალკე ჯგუფების მიხედვით. საკრედიტო პორტფელის ჯგუფური გაუფასურება მოიცავს ისეთ დანაკარგებს, რომელთათვისაც ჯერ კიდევ არ არსებობს გაუფასურების საკმარისი მტკიცებულება ინდივიდუალური შეფასებისთვის. გაუფასურების გაანგარიშებისას გაითვალისწინება შემდეგი ფაქტორები: პორტფელის ისტორიული დანაკარგები, მიმდინარე ეკონომიკური პირობები, დროის მიახლოებითი მონაკვეთი საკრედიტო დანაკარგის გამოჩენასა და მის ინდივიდუალურად გაუფასურებას შორის, გაუფასურების შემთხვევაში მოსალოდნელი გადახდები.

ვადაგადაცილებული მაგრამ არაგაუფასურებული სესხები

ვადაგადაცილებული, მაგრამ არაგაუფასურებულ სესხებად ითვლებიან ისეთი სესხები, რომელთა ვადაგადაცილებული დღეები ძალიან ცოტაა და ამავე დროს მენეჯმენტს აქვს საკმარისი ინფორმაცია მსესხებლის ფინანსურ მდგომარეობაზე და დარწმუნებულია, რომ მსესხებელი არსებულ ვალდებულებას დაფარავს არსებული პირობების სრული დაცვით ძალიან მოკლე ვადაში (რამოდენიმე დღეში).

8.3.3. სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ უცხოური ვალუტების კურსების ცვლილებების შედეგად კომპანია განიცდის ფინანსურ ზარალს. კომპანიის მენეჯმენტი ცდილობს მოახდინოს თანხების ჰეჯირება სხვა და სხვა გზით. მაგალითად 2019 წელს დაგეგმილია დიდი ბრიტანეთის ფუნტებში მოზიდული რესურსის ჩანაცვლება ლარში დენომინირებული სესხებით.

8.3.4. ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი განისაზღვრება როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ვალდებულებების შესრულების დროს კომპანია შესაძლოა წააწყდეს სირთულეებს, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე სტრესულ პირობებში. იმისათვის, რომ კომპანიამ შეამციროს ეს რისკი, ხელმძღვანელობა აფასებს კომპანიის ლიკვიდურობას, რაშიც მოიაზრება მომავალი ფულადი სახსრების მოძრაობის ანალიზი ყოველდღიური გათვლებით. გათვლებში ასევე ითვალისწინება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შეფასება და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფის არსებობა, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში შესაძლოა გამოყენებულ იქნას დამატებითი ფინანსირების მისაღებად. ლიკვიდურობის პოზიციის შეფასება და მართვა ხდება სხვადასხვა გზებით, სადაც დიდი ყურადღება ენიჭება ისეთ სტრესულ ფაქტორებს, რომლებიც დაკავშირებულია, როგორც მთლიან ბაზართან, ასევე კომპანიასთან.

8.3.5. სხვა საოპერაციო რისკები

სხვა საოპერაციო რისკები მოიცავს ისეთ რისკებს, რომლებიც დაკავშირებულია პირდაპირ ან ირიბ დანაკარგებთან, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის პერსონალისგან, ტექნოლოგიური და ინფრასტრუქტურული პრობლემებისგან. ოპერაციული რისკი ასევე მოიცავს გარე ფაქტორებსაც, როგორცაა მაგალითად სანონმდებლობის ცვლილებისგან გამოწვეული რისკები.

რეპუტაციის შესანარჩუნებლად და შესაბამისად ფინანსური ეფექტურობის მისაღწევად კომპანიის მიზანს წარმოადგენს ოპერაციული რისკების იმგვარი მართვა, რომ მოხდეს ფინანსური დანაკარგებისა და ზიანის თავიდან აცილება. მთლიანობაში საოპერაციო რისკების შეფასებასა და კონტროლის განხორციელებაზე პასუხისმგებელია კომპანიის დირექტორი. ეს პასუხისმგებლობა გულისხმობს რისკების კონტროლს და დაგეგმვას შემდეგნაირად:

- ვალდებულებების შესაბამისი გადანაწილების მოთხოვნა, მათ შორის ოპერაციების ავტორიზაცია;
- ოპერაციების მონიტორინგი და მათი შესაბამისობა;
- სანონმდებლობის და სხვა ნორმატიული მოთხოვნების შესრულება, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის შიდა კონტროლის სისტემის მინიმალური მოთხოვნების დაცვა;
- პროცედურებისა და კონტროლის დოკუმენტირება;
- საოპერაციო რისკების პერიოდული შეფასებისას გამოვლენილ რისკებზე ადეკვატური კონტროლისა და პროცედურების ჩატარების მოთხოვნა;

- ოპერაციული დანაკარგების აღრიცხვისა და მდგომარეობის გამოსწორებისათვის საჭირო ზომების მოთხოვნა;
- გეგმის შემუშავება გაუთვალისწინებელი გარემოებებისათვის;
- პერსონალის განათლება და კვალიფიკაციის ამაღლება;
- საქმიანი და ეთიკური სტანდარტები, და
- რისკების შემცირება.

ვახტანგ ჩიქოვანი,

დირექტორი,

შპს მისო ბანი კრედიტი

16 ნოემბერი 2020 წელი

